

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник Міністра
молоді та спорту України**

Олексій НІКІТЕНКО

ПРАВИЛА

спортивних змагань з морських багатоборств

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№14/3.2/25 від 06.03.2025
КЕП: Нікітенко О. В. 06.03.2025 16:25
3FAA9288358EC003040000015FD3800115AD300

I. Загальні положення

1. Ці Правила спортивних змагань з морських багатоборств (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з морських багатоборств на території України.

2. Правила розроблені з урахуванням вимог Правил змагань Міжнародної федерації морського спорту (далі – ISSF) та вимог судноплавства в Україні, визначених Положенням про Регістр судноплавства України.

3. Морські багатоборства – неолімпійський технічно-прикладний комплексний вид спорту, який включає дисципліни – плавання, біг, стрільба з пневматичного пістолету, веслування на шлюпках або ергометрах, вітрильні перегони на шлюпках.

4. Спортивні змагання з морських багатоборств проводяться з метою підвищення рівня майстерності спортсменів; визначення кращих спортсменів країни, виконання нормативів Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту, розвитку та популяризації виду спорту, активізації навчально-тренувальної роботи в спортивних організаціях; підведення підсумків роботи в спортивних організаціях; широкого залучення населення до занять фізичною культурою та спортом.

5. Підготовка та проведення спортивних змагань з морських багатоборств покладається на організатора (організацію), яких може бути більше одного. Федерація морських багатоборств України (далі – ФМБУ) може виступати в ролі організатора або співорганізатора.

6. У випадку виникнення сумнівів, відсутності необхідної інформації необхідно звертатися до Правил змагань ISSF. У випадку розбіжностей між цими Правилами, Регламентом проведення спортивних змагань, текстом Правил змагань ISSF переважну силу мають ці Правила.

7. У цих Правилах вживаються скорочення та терміни.

Шлюпка – невелике веслувально-вітрильне судно, що має кормовий зріз – транець, з максимальною комплектацією у шість весел (ЯЛ-6) та вітрильним такелажем.

Ергометр – тренажер, який імітує веслування на воді.

Вільний стиль – плавання будь-яким спортивним стилем з можливістю самовільно змінювати їх на дистанції.

Лідирування – супровід учасника забігу/запливу особами, які не беруть участь у забігу/запливі, попереду або збоку та/або з наданням йому допомоги.

Напоготівка – дії спортсмена, що включають розташування на стрілецькому місці (вогневій позиції), прийняття положення для стрільби, заряджання пневматичної зброї.

Холостий постріл – спрацювання зведеного спускового механізму пневматичної зброї, оснащеного пристроєм, який дозволяє виконувати спуск без заряду стиснутого повітря або газу.

Навал – зіткнення або стикання весел або суден.

Навал на знак – зіткнення судна або торкання будь-якої частини судна зі знаком на воді.

Галс – напрямок руху судна відносно вітру. Розрізняють правий та лівий галс, в залежності від того, на який борт дме вітер.

Судно у перегонах – судно знаходиться у вітрильних перегонах з моменту подачі сигналу «Підготовчий» та доти, коли воно перетне та відійде від фінішної лінії та фінішних знаків; або зійде з вітрильних перегонів; або вітрильні перегони будуть відкладені чи припинені; або буде даний сигнал загального відкличання.

Левентик – курс судна відносно вітру, в разі якого кут між напрямом вітру і напрямом руху 0° (вітер дме з носа судна).

Приведення до вітру – наближення курсу судна до левентику.

Увалювання під вітер – віддалення курсу судна від левентику.

Бейдевінд – курс судна відносно вітру, в разі якого кут між напрямом вітру і напрямом руху судна менший 90° . Розрізняють повний бейдевінд (ближче до галфвінду), в разі якого кут між діаметральною площиною і напрямком вітру більше $67,5^\circ$ і крутий бейдевінд (ближче до левентику), коли цей кут — менше $67,5^\circ$.

Галфвінд – курс, в разі якого кут між напрямом вітру і напрямом руху судна становить близько 90° (вітер дме перпендикулярно до судна).

Бакштаг – курс, який утворює з напрямком вітру кут більше 80° , але менше 170° (вітер відносно корабля дме ззаду і збоку). Розрізняють повний бакштаг, в разі якого кут перевищує 135° (ближче до фордевінду), і крутий бакштаг 135° - 90° (ближчий до галфвінду).

Фордевінд – курс, в разі якого кут між напрямом вітру і напрямом руху судна близько 180° (вітер дме у корму судна).

Лавірування – спосіб руху вітрильного судна проти вітру, що полягає в поперемінній зміні курсу відносно вітру, рух зигзагом.

Знак – будь-який зазначений у Вітрильницькій інструкції об'єкт, який судно має пройти з запропонованої сторони. Засоби кріплення до дна, а також

будь-які предмети, випадково чи тимчасово прикріплені до об'єкта, не вважаються його частиною.

Щогла на траверзі – навітряне судно, що йде під вітрилом не крутіше, ніж підвітряне судно, знаходиться у положенні щогла на траверзі, коли його стерновий, дивлячись траверзою зі свого штатного місця, виявився попереду щогли підвітряного судна. Навітряне судно, що йде під вітрилом крутіше, ніж підвітряне судно, знаходиться у положенні щогла на траверзі, коли його стерновий, дивлячись траверзою зі свого штатного місця, опинився б попереду щогли підвітряного судна, якби його судно йшло не крутіше підвітряного судна.

Місце – простір, необхідний судну для маневрування без затримок відповідно до морської практики в існуючих умовах.

Належний курс – курс, яким судно могло б йти під вітрилом до фінішу якомога скоріше. До сигналу «Старт відкритий» належного курсу не існує.

Відкладені перегони – перегони, старт яких не був даний у призначений час і які можуть бути проведені чи припинені пізніше.

Поворот оверштаг – маневр вітрильного судна на гострих курсах, в разі якого воно змінює галс, перетинаючи носом лінію напрямку вітру.

Поворот фордевінд – маневр вітрильного судна на повних курсах, в разі якого воно змінює галс, перетинаючи кормою лінію напрямку вітру.

Підвітряна сторона судна – сторона, протилежна тій, на яку дме вітер, або яка була протилежною до того, як судно виявилось у положенні левентик. Однак, якщо судно йде чистим фордевіндом, підвітряною стороною вважається сторона, на якій перебуває її фок.

Навітряна сторона судна – сторона, протилежна підвітряній. Коли два судна перебувають на одному галсі і пов'язані, підвітряним судном вважають те, що перебуває на підвітряній стороні іншого судна. Інше судно є навітряним.

Припинені перегони – перегони, що оголошені недійсними, але які можуть бути повторені.

Перешкода – будь-який об'єкт, якщо судно, перебуваючи від нього на відстані довжини корпусу та йдучи на нього, не може обійти з однієї або іншої сторони без істотної зміни курсу. Перешкодою також вважається будь-який предмет, який можна пройти безпечно тільки з однієї сторони. Вітрильницька інструкція може вказати, що певні зони акваторії мають розглядатися як перешкода. Однак судно, що перебуває у перегонах, не є перешкодою для інших суден, якщо вони не мають поступитися йому дорогою або надати місце.

Протест – заява учасника спортивних змагань щодо порушення цих Правил іншим учасником, яка подається суддівській колегії у визначений цими Правилами час.

Судно, що йде під вітрилом – судно, що використовує вітрила та силу вітру для руху.

Положення «чисто позаду» – судно перебуває в положенні «чисто позаду» до іншого судна, коли його корпус та спорядження (в разі нормального використання) перебувають за уявною лінією, що є траверзом до самої задньої частини корпусу або озброєння іншого судна. Інше судно у цьому випадку перебуває у положенні «чисто попереду».

Положення «перекритість» – судна перебувають у положенні «перекритість», якщо жодне з них не перебуває «чисто позаду» іншого або якщо судно, яке знаходиться між ними, пов'язане з обома. Ці терміни не застосовують для суден, що перебувають на різних галсах.

Стартова зона – перших 30 секунд дистанції веслування, протягом яких в разі поломки весла або уключини судді зупиняють заїзд і дають повторний старт.

Пампінг – повторюване змахування будь-яким вітрилом, створюване підбиранням або протравлюванням вітрила, або рухами тіл членів екіпажа для цього.

Скалінг – повторювані рухи кермом, що не є необхідним для керування судном.

Рокінг – повторюване розгойдування судна з борта на борт, викликане пересуванням екіпажу або регулюванням вітрил, що не сприяє керуванню судном.

Учінг – швидкий рух тулуба вперед з різкою зупинкою.

GPS – навігаційна супутникова система, яка використовується для контролю проходження маршруту.

ПЗ – програмне забезпечення.

Стартова лінія – горизонтальна лінія, що проходить між двома стартовими знаками, та є перпендикулярною до вісі дистанції.

Старт – момент перетинання стартової лінії та початок відліку часу.

Фінішна лінія – горизонтальна лінія, що проходить між двома фінішними знаками, та є перпендикулярною до вісі дистанції.

Фініш – момент перетинання фінішної лінії та закінчення відліку часу.

Трикутник – дистанція вітрильних перегонів, за якої судна мають пройти три знаки, розташовані у формі трикутника.

Петля – дистанція вітрильних перегонів, за якої судна мають пройти два знаки, розташованих у формі петлі.

Брифінг – захід, що проводиться кожного дня спортивних змагань перед початком проведення дисципліни або після неї, на якому відбувається постановка завдання, інформування учасників щодо поточної ситуації (метеорологічної, щодо повітряного простору тощо), оголошення підсумків проведеної дисципліни тощо. На першому брифінгу спортивних змагань обирається Журі та інші виконавчі органи для проведення спортивних змагань.

8. Всі інші терміни, що вживаються у цих Правилах, наведені у Законі України «Про фізичну культуру і спорт».

9. Правила спортивних змагань з морських багатоборств, затверджені Міністерством молоді та спорту України від 19.02.2025 № 11/3.2/25, вважати такими, що втратили чинність.

II. Спортивні змагання. Види та категорії

1. Види спортивних змагань:

командні з визначенням місць, які посіли команди;

особисто-командні з визначенням особистих місць учасників спортивних змагань та місць, які посіли команди;

особисті з визначенням місць, які посіли окремі учасники спортивних змагань.

2. Програма спортивних змагань

Програма спортивних змагань може складатися з комбінації дисциплін, які входять у морські багатоборства: п'ятиборство – п'ять дисциплін; чотириборство – будь-які чотири дисципліни, триборство – будь-які три дисципліни, двоборство – будь-які дві дисципліни, або з однієї дисципліни, визначені Регламентом проведення спортивних змагань. Допускається проведення однієї з дисциплін з інших технічно-прикладних видів спорту, визначених Регламентом проведення спортивних змагань.

Веслування у зимовий період або за відсутності водної акваторії проводиться на ергометрах.

3. Види програми та дисципліни.

Триборство, чотириборство, п'ятиборство

Види	Дорослі, юнаки та дівчата старшої вікової групи	Юнаки та дівчата середньої вікової групи	Юнаки та дівчата молодшої вікової групи	Мастерс
Плавання вільним стилем дистанція, м	200	200	100	50

Біг дистанція, м	800	800	400	500
Стрільба з пневматичного пістолету, дистанція 10 м Кількість пострілів: пробних залікових	не обмежено 10	не обмежено 10	3 10	не обмежено 10
Веслувальні перегони дистанція, м, або веслування на ергометрі, м	1000 500	500	-	500
Вітрильні перегони Дистанція 45-50 кбт, кількість серій перегонів	3	3	-	-

Двоборство (акватлон)

Дисципліни	Юнаки та дівчата старшої та середньої вікових груп	Юнаки та дівчата молодшої вікової групи
Плавання вільним стилем, дистанція, м	200	100
Біг, дистанція, м	800	400

Веслування

Дисципліни	Дорослі	Юнаки та дівчата старшої вікової групи	Юнаки та дівчата середньої вікової групи	Мастерс
Шлюпка, дистанція:				
185 м	+	+	++	+
500 м	+	+	++	+
1000 м	+	+	+	+
2000 м	+	-	-	+
10 000 м	+	-	-	+

Шлюпка, за часом:				
1 година	+	+	-	+
10 годин	+	-	-	+
Ергометр, дистанція:				
500 м	+	+	+	+
1000 м	+	+	+	+
2000 м	+	+	+	+
5000 м	+	+	-	+
10 000 м	+	+	-	+
21975 м	+	-	-	+
42195 м	+	-	-	+
Ергометр, за часом:				
1 хв	+	+	+	+
3 хв	+	+	+	+
10 хв	+	+	+	+

* - допускається проведення спортивних змагань у молодшій віковій групі

Допускається проведення спортивних змагань з веслування на інших дистанціях, довжина і вид яких встановлюється Регламентом.

4. Категорії спортивних змагань.

Чемпіонат України – всеукраїнські спортивні змагання, що проводяться щорічно, основною метою яких є визначення найсильніших команд та спортсменів-багатоборців країни, а також формування збірної команди України.

Відкритий чемпіонат України – чемпіонат України за участю спортсменів інших країн, яким титул чемпіона України не присвоюється.

Кубок України, Відкритий Кубок України – основною метою проведення спортивних змагань є визначення найсильніших команд та спортсменів України, підвищення рівня майстерності спортсменів. Може складатися з декількох етапів.

Інші всеукраїнські спортивні змагання (турнір, регата, зустріч тощо) – проводяться з метою отримання досвіду участі у спортивних змаганнях, виконання розрядних нормативів, розвитку та популяризації виду спорту. Можуть бути відкритими, складатися з декількох етапів.

Регіональні, місцеві та клубні спортивні змагання. Метою спортивних змагань є отримання досвіду участі у спортивних змаганнях, виконання розрядних нормативів, розвитку та популяризації виду спорту, активізації навчально-тренувальної роботи в спортивних організаціях; підведення підсумків роботи в спортивних організаціях; широкого залучення населення до занять фізичною культурою та спортом. Можуть складатися з декількох етапів.

Заочні та онлайн спортивні змагання. Проводяться з метою визначення найсильніших спортсменів України, які виконують дисципліни морських багатоборств згідно з Регламентом проведення спортивних змагань у різний час та у різних місцях, отримання досвіду участі у спортивних змаганнях, виконання розрядних нормативів, розвитку та популяризації виду спорту, широкого залучення населення до занять фізичною культурою та спортом. Тривалість таких спортивних змагань може складати до одного року. Можуть бути відкритими, складатися з декількох етапів.

III. Організація спортивних змагань з морських багатоборств

1. Регламент проведення спортивних змагань

1. Регламент проведення спортивних змагань (далі – Регламент) розробляється організатором спортивних змагань або ФМБУ, затверджується Президією ФМБУ та надається на затвердження центральному органу виконавчої влади сфери фізичної культури та спорту.

2. Регламент має містити пункти:

назву та вид спортивних змагань (особисті, особисто-командні);

цілі та завдання;

місце і термін проведення спортивних змагань;

організатор спортивних змагань;

учасники спортивних змагань, склад команд;

вимоги до рівня підготовки спортсменів;

програма спортивних змагань;

конкретні особливості програми спортивних змагань;

безпека проведення заходу;

нагородження переможців спортивних змагань;

фінансова сторона участі у спортивних змаганнях;

матеріально-технічне забезпечення;

строки та порядок подання заявок на участь.

2. Обов'язки та права організатора спортивних змагань

1. Спортивні змагання організуються відповідно до затверджених спортивними організаціями щорічних планів на спортивних об'єктах, що відповідають вимогам, визначених цими Правилами.

2. Організатор зобов'язаний дотримуватися вимог судноплавства в Україні, визначених Положенням про Регістр судноплавства України.

3. Організатор має завчасно підготувати Регламент, оприлюднити його мінімум за місяць до початку спортивних змагань.

4. Організатор має перевірити готовність спортивних об'єктів для проведення кожної дисципліни (басейн, стрілецький тир, бігову дистанцію, акваторію, водно-спортивну базу тощо), наявність та комплектування шлюпок, наявність та якість суддівського інвентарю, суддівських та рятувальних катерів тощо.

5. Організатор має сформувати суддівську колегію і максимально сприяти її роботі.

6. Організатор на першому брифінгу надає кожному учаснику спортивних змагань і капітанам команд додаткову інформацію, у тому числі:

- 1) особливості роботи спортивних об'єктів, на яких проводяться дисципліни, карту проведення веслувальних перегонів, інформацію щодо стартових та фінішних знаків тощо;
- 2) прізвища офіційних осіб спортивних змагань, спосіб зв'язку з ними;
- 3) загальну оперативну інформацію, включаючи метеорологічну.

7. Організатор до першого брифінгу має оприлюднити офіційний перелік учасників спортивних змагань та склад команд. Цей перелік може бути доповнений новими учасниками, до складу команд можуть вноситися зміни лише до першої дисципліни програми спортивних змагань.

8. Організатор зобов'язаний забезпечити присутність медичного працівника з відповідним обладнанням у місці проведення спортивних змагань.

9. Організатор має право проводити вибірковий медичний контроль учасників спортивних змагань.

10. Організатор може запровадити тренувальні дні перед початком спортивних змагань.

11. Офіційні тренування проводяться у місці проведення спортивних змагань. Кількість офіційних тренувальних днів зазначається у Регламенті.

12. Після закінчення спортивних змагань організатор зобов'язаний звітувати відповідним інстанціям щодо остаточних результатів включно з детальною інформацією щодо небезпечних інцидентів та протестів.

3. Відкриття та закриття спортивних змагань

1. Церемонія відкриття і закриття спортивних змагань проводиться в урочистій обстановці, організовується організатором спортивних змагань і головною суддівською колегією.

2. Закриття спортивних змагань раніше встановленого терміну може бути обумовлено виникненням надзвичайних чи непередбачених обставин (стихійні лиха, тривалі заборони виходу на воду тощо).

3. Всі учасники мають бути одягнені в єдину командну спортивну форму на церемонії відкриття спортивних змагань та нагородженні.

4. Після закінчення спортивних змагань головний суддя надає звіт суддівської колегії встановленої форми центральному органу виконавчої влади у сфері фізичної культури та спорту у відповідні терміни.

4. Брифінг

1. На початку спортивних змагань організатор проводить перший брифінг для учасників спортивних змагань, на якому надає додаткову інформацію щодо особливості роботи спортивних об'єктів, на яких проводяться дисципліни, карту проведення веслувальних перегонів, інформацію щодо стартових та фінішних знаків, прізвища офіційних осіб спортивних змагань, спосіб зв'язку з ними, загальну оперативну інформацію, включаючи метеорологічну тощо.

2. До початку спортивних змагань головний суддя спортивних змагань проводить для членів суддівської колегії брифінг з Правил, особливостей суддівства спортивних змагань та заходів щодо безпеки з кожної дисципліни, визначеної в Регламенті.

3. Перед та/або після проведення кожної дисципліни або в кінці кожного змагального дня головний суддя спортивних змагань або старший суддя з дисципліни проводить брифінг для представників (капітанів) команд та/або учасників спортивних змагань, на якому надається інформація стосовно умов виконання дисципліни, погодних умов, результатів проведення дисципліни або змагального дня. На таких брифінгах мають бути присутні всі представники (капітани) команд.

4. За необхідності проводяться додаткові брифінги.

5. Стенд з інформацією має бути доступним для учасників спортивних змагань.

IV. Офіційні особи спортивних змагань

1. Суддівська колегія

1. Для суддівства спортивних змагань призначається суддівська колегія, яка затверджується президією ФМБУ.

2. До складу суддівської колегії можуть входити судді, члени Федерації з відповідною суддівською кваліфікацією або досвідом. Чисельний склад суддівської колегії визначається можливостями організатора та має бути не менше п'ятнадцяти осіб для національних чемпіонатів, десяти осіб для інших спортивних змагань.

3. Організація суддівства спортивних змагань здійснюється відповідно до цих Правил, Регламенту, Вітрильницької інструкції.

4. До обов'язків суддівської колегії входить:

- 1) забезпечення учасникам та/або командам рівних умов участі у спортивних змаганнях. В суперечливих ситуаціях приймати рішення, засновані на принципах чесної спортивної боротьби, на користь спортсмена та/або команди;
- 2) участь у проведенні брифінгів;
- 3) контроль та фіксація часу виконання учасниками та/або командами кожної дисципліни згідно з Регламентом;
- 4) збір та обробка даних GPS навігаторів учасників спортивних змагань;
- 5) нарахування очок за кожну виконану дисципліну (у триборстві, чотириборстві, п'ятиборстві);
- 6) оприлюднення неофіційних результатів після завершення кожної дисципліни або змагального дня;
- 7) нарахування очок за всі дисципліни (у триборстві, чотириборстві, п'ятиборстві), або визначення місць у серії веслувальних перегонів, підведення загальних підсумків спортивних змагань, визначення переможців та призерів, оформлення протоколів;
- 8) проведення процедури жеребкування учасників, команд;
- 9) організація та забезпечення порядку на старті та фініші;
- 10) сприяння організатору спортивних змагань у створенні умов з безпеки в кожній дисципліні та спортивних змагань в цілому.

5. Судді, які проводять спортивні змагання, не можуть бути одночасно представниками (капітанами) команд або учасниками, які змагаються.

2. Головна суддівська колегія

1. До складу головної суддівської колегії входять:

- 1) головний суддя;
- 2) представник організації, яка проводить спортивні змагання;
- 3) заступники головного судді;
- 4) головний секретар.

2. Обслуговуючий персонал спортивних змагань підпорядковується головній суддівській колегії.

3. Головна суддівська колегія працює під керівництвом головного судді. На засіданнях суддівська колегія розглядає питання підготовки та проведення спортивних змагань.

3. Головний суддя

1. Головний суддя очолює роботу суддівської колегії. До його обов'язків входить:

- 1) розподіл обов'язків між членами суддівської колегії;
- 2) до початку спортивних змагань проведення з усіма членами суддівської колегії брифінгу з Правил, особливостей суддівства спортивних змагань та заходів щодо безпеки з кожної дисципліни, визначеної в Регламенті;
- 3) перевірка місця проведення спортивних змагань, придатність і відповідність Правилам устаткування, плавзасобів, суддівського інвентарю, безпека на воді, засобів інформації, наявність необхідної суддівської документації;
- 4) організація роботи суддівської колегії у процесі спортивних змагань;
- 5) участь у брифінгах після кожної дисципліни з оголошенням неофіційних результатів, їх погодженням та затвердженням офіційних результатів; з оголошенням щодо наступної дисципліни, таймінгу проведення, часу розминки, черговості за віковими категоріями, часу старту та інших необхідних даних;
- 6) затвердження Вітрильницької інструкції та внесення змін до неї, затвердження рішень за протестами;
- 7) аналіз роботи суддів після закінчення спортивних змагань;
- 8) прийняття рішення щодо наданих протестів.

2. Головний суддя має право:

- 1) відмінити або перенести дисципліну спортивних змагань за узгодженням з організатором спортивних змагань, якщо провести їх у відповідності до вимог цих Правил неможливо;
- 2) провести зміни в розкладі заїздів, забігів, запливів, змін, якщо в цьому виникла потреба (не змінюючи вимог, встановлених Регламентом);
- 3) скоротити дистанцію вітрильних перегонів в разі погіршення метеорологічних умов (посилення сили вітру чи навпаки – його «стихання», рясні опади) або погіршення видимості;
- 4) за необхідністю виконувати переміщення суддів під час спортивних змагань;
- 5) відстороняти від роботи суддів, які здійснили грубі помилки або не справляються з обов'язками;

- 6) відсторонити від спортивних змагань представників (капітанів) команд, які не справляються з обов'язками;
- 7) накладати санкції на учасників (спортсменів, тренерів, представників), які допустили порушення цих Правил, дисципліни або етичних норм поведінки;
- 8) відмінити рішення судді, які суперечать вимогам цих Правил та Регламенту;
- 9) дозволити заміну члена команди у випадку хвороби (травми), в разі висновку лікаря спортивних змагань щодо неможливості подальшої участі спортсмена у спортивних змаганнях, з числа осіб, допущених мандатною комісією;
- 10) у разі необхідності виконувати обов'язки будь-кого з членів суддівської колегії.

3. Кандидатура головного судді чемпіонатів та Кубків України відбирається і затверджується президією ФМБУ.

4. Заступник головного судді

1. Заступник головного судді допомагає головному судді у виконанні функціональних обов'язків, має право вирішального голосу за відсутності головного судді.

2. Йому підзвітні старші судді з дисциплін, рятувальні катери, обслуговуючий персонал.

3. До його обов'язків входить:

- 1) організація та керівництво проведення усіх дисциплін спортивних змагань;
- 2) укомплектування суддівської колегії у кожній дисципліні;
- 3) безпека учасників, суддів та глядачів спортивних змагань.

5. Заступник головного судді з організації та матеріально-технічного забезпечення

1. Заступник головного судді з організації та матеріально-технічного забезпечення (далі – заступник головного судді з ОМТЗ) призначається з числа штатних робітників організації, яка проводить спортивні змагання.

2. Він керує групою матеріально-технічного забезпечення, забезпечує роботу рятувальних катерів та медичної служби, а також погоджує з організатором питання прийому, розміщення, харчування, транспортного забезпечення учасників під час спортивних змагань (якщо передбачено Регламентом) та зворотної відправки учасників та суддів.

3. Заступник головного судді з ОМТЗ зобов'язаний:

- 1) організувати підготовку та забезпечення устаткуванням для встановлення дистанції, суддівським інвентарем, вимірювальними приладами, засобами сигналізації, оповіщення та зв'язку, оргтехніки та канцелярським приладдям;
- 2) контролювати роботу суддівських та рятувальних катерів;
- 3) організувати гідрометеоінформацію;
- 4) організувати підготовку суден та інвентарю і подати їх до моменту жеребкування до огляду технічної комісії та представникам (капітанам) команд.

4. У розпорядження заступника головного судді з ОМТЗ виділяється необхідна кількість обслуговуючого персоналу, транспорт, суддівські та рятувальні катери.

6. Заступник головного судді з медичного обслуговування – лікар

1. Заступник головного судді з медичного обслуговування – лікар (далі – лікар) обирається з числа кваліфікованих медичних працівників, який забезпечує медичний супровід спортивних змагань.

2. Лікар зобов'язаний:

- 1) брати участь у роботі мандатної комісії, перевіряти наявність у спортсменів медичних допусків, правильність їх оформлення;
- 2) здійснювати лікарське спостереження за учасниками під час спортивних змагань;
- 3) організувати та забезпечити медичну допомогу постраждалим або хворим учасникам та скласти висновок можливості продовження ними спортивних змагань.

3. Лікаря може замінити медична бригада (лікар, медсестра, водій) швидкої допомоги, яка буде присутня протягом усього часу проведення кожної дисципліни.

4. Медичні робітники, які обслуговують спортивні змагання, зобов'язані мати добре видимі розпізнавальні знаки.

5. Щодо місць розташування постів медичної допомоги мають бути поінформовані члени суддівської колегії, офіційні представники команд, тренери та учасники.

7. Головний секретар

1. Головний секретар керує роботою секретаріату, забезпечує підготовку та оформлення документації щодо проведення спортивних змагань, а також забезпечує правильність підрахунку особистих та командних результатів.

2. До початку спортивних змагань головний секретар приймає заявки на участь у них, за допомогою працівників секретаріату організовує та проводить жеребкування, складає стартові протоколи (розподіл учасників за забігами/запливами на основі заявлених попередніх результатів спортсменів,

показаних в певний період часу), в день спортивних змагань видає суддям бланки протоколів, розміщує протоколи на місцях проведення спортивних змагань.

3. Під час спортивних змагань веде таблиць роботи суддів; отримує відомості від суддів щодо результатів проведених дисциплін, подає неофіційні результати спортивних змагань головному судді для затвердження головною суддівською колегією, приймає за наявності протести.

4. Після закінчення спортивних змагань головний секретар, отримавши всі протоколи, уточнює результати спортсменів, визначає особисті та командні результати, готує нагородні матеріали (грамоти, дипломи), подає головному судді протоколи спортивних змагань та необхідні для звіту відомості.

5. За необхідності видає довідки щодо виконання розрядних нормативів та вимог учасникам (витяги з протоколу).

8. Інші члени суддівської колегії

До складу суддівської колегії входять:

- 1) суддя – начальник дистанції;
- 2) суддя при учасниках;
- 3) старші судді з дисципліни;
- 4) суддівська бригада з дисципліни;
- 5) суддя-інформатор.

9. Суддя – начальник дистанції

1. Суддя – начальник дистанції відповідає за своєчасне встановлення дистанції вітрильних та веслувальних перегонів, бігу, плавання у відкритих водоймах, їх відповідність вимогам цих Правил, Регламенту та Вітрильницької інструкції.

2. Під керівництвом старшого судді з вітрильних перегонів та веслування встановлює дистанцію, устатковує лінії старту та фінішу. У проміжках між перегонами, в разі необхідності, корегує вітрильну дистанцію.

3. Під керівництвом старшого судді з бігу організовує вимір та розмітку бігової дистанції, устатковує лінії старту та фінішу.

4. Під час спортивних змагань слідкує за станом дистанцій та, в разі необхідності, вживає засоби щодо усунення несправностей.

10. Суддя при учасниках

1. Суддя при учасниках підзвітний головному секретарю і в разі проведення дисциплін – старшому судді з дисципліни, є посередником між суддівською колегією та учасниками спортивних змагань.

2. До його обов'язків входить:

- 1) формування чергових запливів у плаванні, забігів у бігу та змін у стрільбі;
- 2) перевірка прізвищ учасників за стартовим протоколом і відповідність їх спорядження та спортивної форми цим Правилам;
- 3) шикування та вихід учасників на церемонії відкриття та закриття спортивних змагань.

11. Старший суддя з дисципліни

1. Старший суддя з дисципліни підзвітний заступнику головного судді та відповідає за підготовку та організацію проведення спортивних змагань ввіреної йому дисципліни.

2. До його обов'язків входить:

- 1) комплектування та керування роботою суддівської бригади;
- 2) проведення інструктажу ввірених суддів;
- 3) перевірка готовності спортивного об'єкту до проведення спортивних змагань;
- 4) організація огляду дистанції учасниками;
- 5) перевірка наявності суддівського інвентарю та обладнання;
- 6) проведення інструктажу стернових (старшин шлюпок);
- 7) забезпечення чіткого та оперативного проведення відповідної дисципліни;
- 8) організація розгляду протестів.

12. Суддя-інформатор

1. Суддя-інформатор надає пояснення щодо спортивних змагань, коментує їх, подає інформацію щодо попередніх результатів, оголошує остаточні результати, які йому надає головний секретар.

2. Суддя-інформатор зобов'язаний знати ці Правила, бути обізнаним щодо найбільш перспективних учасників спортивних змагань, подавати стислі відомості щодо них та їх спортивні результати. Періодично робити офіційні повідомлення, надані йому головною суддівською колегією спортивних змагань.

3. Суддя-інформатор подає інформацію для проведення церемоній відкриття та закриття спортивних змагань, нагородженню призерів тощо.

4. Уся інформація подається тільки з дозволу головного судді спортивних змагань.

13. Суддівська бригада з плавання

1. Старший суддя з плавання керує суддівською бригадою з плавання, до складу якої входять:

- 1) суддя-стартер;
- 2) помічник стартера;
- 3) старший суддя-хронометрист;
- 4) судді-хронометристи відповідно до кількості учасників у запливі або не менше двох;

- 5) секретар;
- 6) судді на поворотах.

2. Суддя-стартер:

- 1) відповідає за вчасний старт учасників запливу;
- 2) має не менше двох хронометрів. Час старту визначається за одним із них, інший є запасним, якщо зупиниться основний. Хронометри на старті мають працювати синхронно з хронометрами на фініші;
- 3) перевіряє правильність обладнання зони старту та підготовленість учасників спортивних змагань до старту;
- 4) доповідає суддівській колегії щодо повторного старту та/або дискваліфікації;
- 5) оголошує стартові команди «Учасникам зняти костюми!» (голосом або серією коротких свистків). Переконавшись, що всі учасники роздяглись, подає попередню команду тривалим свистком, за якою спортсмени ступають на стартову платформу та залишаються в такому положенні. За командою: «На старт!» (голосом або тривалим свистком) після того, як всі учасники приймуть нерухоме положення, дає стартовий сигнал (постріл, сирена, свисток або голосом «Руш!»);
- 6) якщо один або декілька учасників зроблять фальстарт, суддя-стартер зупиняє заплив та повторює процедуру старту. У другий раз суддя-стартер не зупиняє заплив, незалежно від того, правильно чи неправильно стартували учасники, в цьому разі учасників, які зробили фальстарт, дискваліфікують;
- 7) стартер своїм рішенням може дискваліфікувати без попередження тих учасників, які за його спостереженням свідомо зробили фальстарт.

3. Помічник стартера:

- 1) перевіряє відповідність спортивної форми учасника вимогам цих Правил, номеру доріжки учасника запливу згідно зі стартовим протоколом;
- 2) інформує суддю-стартера щодо готовності суддів-хронометристів після отримання сигналів від старшого судді-хронометриста (щодо готовності системи хронометражу) звуковим сигналом, прапорцем або піднятою рукою;
- 3) доповідає суддівській колегії щодо відсутності учасника спортивних змагань, навмисну затримку його на старті;
- 4) отримує перед початком спортивних змагань повідомлення від старшого судді з плавання або головного секретаря щодо змін у стартовому протоколі.

4. Старший суддя-хронометрист:

- 1) розподіляє обов'язки між судьями-хронометристами;
- 2) співпрацює з головним секретарем спортивних змагань;
- 3) має контрольний хронометр для прийому учасників спортивних змагань на фініші;
- 4) до початку старту має впевнитися, що хронометри працюють синхронно з хронометрами судді-стартера;

- 5) після запливу перевіряє час, показаний хронометрами суддів-хронометристів згідно з порядком приходу учасників на фініш. Після перевірки запису результатів учасників запливу секретарем дає команду «Секундоміри – на нуль».

5. Судді-хронометристи:

- 1) розподіляються та закріплюються за доріжкою в басейні або учасником запливу у відкритій воді;
- 2) запускають хронометри за командою судді-стартера «Руш!» та зупиняють у момент фінішу закріпленого учасника;
- 3) фіксують час пропливання дистанції учасником спортивних змагань та передають результат секретарю.

6. Секретар:

- 1) завчасно отримує у головного секретаря стартові протоколи, перевіряє їх, у разі наявності в них змін доповідає судді-стартеру;
- 2) реєструє учасників спортивних змагань, які стартують, порядок приходу їх до фінішу та час пропливання дистанції;
- 3) протоколи кожного запливу передає судді-інформатору;
- 4) оформлені та підписані протоколи хронометражу подає старшому судді з плавання. Вводить результати в комп'ютерну систему.

7. Суддя на повороті:

- 1) призначається на кожну доріжку з кожного кінця басейну;
- 2) слідкує за дотриманням учасниками правил виконання поворотів з моменту початку останнього гребка перед торканням і до моменту завершення першого гребка після повороту;
- 3) суддя на повороті на стартовому боці басейну слідкує за дотриманням учасниками правил виконання старту від моменту стрибка до моменту закінчення першого гребка;
- 4) інформує старшого суддю-хронометриста щодо порушень учасником запливу, вказуючи у картці учасника заплив, номер доріжки та суть порушення.

14. Суддівська бригада з бігу

1. Старший суддя з бігу керує суддівською бригадою з бігу, до складу якої входять:

- 1) суддя-стартер;
- 2) помічник стартера;
- 3) старший суддя-хронометрист;
- 4) судді-хронометристи відповідно до кількості учасників у забігу або не менше двох;
- 5) судді на дистанції;
- 6) секретар.

2. Суддя-стартер:

- 1) відповідає за вчасний старт учасників забігу;
- 2) має не менше двох хронометрів. Час старту визначається за одним із них, інший є запасним, якщо зупиниться основний. Хронометри на старті мають працювати синхронно з хронометрами на фініші;
- 3) перевіряє правильність обладнання зони старту та підготовленість учасників спортивних змагань до старту;
- 4) доповідає суддівській колегії щодо повторного старту та/або дискваліфікації;
- 5) оголошує стартові команди «Учасникам зняти костюми!» (голосом або серією коротких свистків). Переконавшись, що всі учасники роздяглись, стартер подає попередню команду: «Учасникам зайняти місця!» (голосом або тривалим свистком). За командою: «На старт!» (голосом або тривалим свистком), після того, як всі учасники займуть нерухоме положення на старті, не торкаючись ногами чи руками стартової лінії або доріжки за нею, стартер дає стартовий сигнал (постріл, сирена, свисток або голосом «Руш!»);
- 6) робить зауваження учаснику, який затримується з прийняттям нерухомого положення. У цьому випадку, а також, якщо стартер має з будь-якої причини затримати старт, він має дати команду «Відставити!»;
- 7) може повторити процедуру старту, якщо один або декілька учасників забігу завчасно почнуть рух (фальстарт). У другий раз суддя-стартер не зупиняє забіг, незалежно від того, правильно чи неправильно стартували учасники, в цьому разі учасників, які зробили фальстарт, дискваліфікують;
- 8) може дискваліфікувати без попередження тих учасників, які за його спостереженням, свідомо зробили фальстарт.

3. Помічник стартера:

- 1) перевіряє відповідність спортивної форми учасника забігу вимогам цих Правил, нагрудного номеру учасника забігу згідно зі стартовим протоколом;
- 2) організовує вихід учасників та розставляє їх на лінії старту;
- 3) інформує суддю-стартера щодо готовності суддів-хронометристів після отримання сигналів від старшого судді-хронометриста (щодо готовності системи хронометражу) звуковим сигналом, прапорцем або піднятою рукою;
- 4) інформує суддівську колегію щодо відсутності учасника спортивних змагань, навмисну затримку його на старті;
- 5) отримує перед початком спортивних змагань повідомлення від старшого судді з бігу або головного секретаря щодо змін у стартовому протоколі.

4. Старший суддя-хронометрист:

- 1) розподіляє обов'язки між судьями-хронометристами;
- 2) має контрольний хронометр для прийому учасників спортивних змагань на фініші;
- 3) до початку старту має впевнитися, що хронометри працюють синхронно з хронометрами судді-стартера;
- 4) разом з одним хронометристом фіксує час переможця в кожному забігу;

- 5) після забігу перевіряє час, показаний хронометрами суддів-хронометристів, згідно з порядком приходу учасників на фініш. Після перевірки запису результатів учасників забігу секретарем дає команду «Секундоміри – на нуль».

5. Судді-хронометристи:

- 1) розподіляються та закріплюються за учасниками забігу;
- 2) допускається фіксація результатів учасників забігу на один секундомір, який має відповідну функцію збереження декількох результатів;
- 3) запускають хронометри за командою судді-стартера «Руш!» та зупиняють у момент фінішу закріпленого учасника;
- 4) фіксують час подолання бігової дистанції учасником спортивних змагань та передають результат секретарю.

6. Судді на дистанції є помічниками старшого судді з бігу, який визначає місце розташування суддів на дистанції таким чином, щоб вони могли спостерігати за спортивними змаганнями з близької відстані і в разі порушення Правил учасником або іншою особою повідомити щодо інциденту.

7. Секретар:

- 1) завчасно отримує у головного секретаря стартові протоколи, перевіряє їх, у разі наявності в них змін доповідає судді-стартеру;
- 2) реєструє учасників спортивних змагань, які стартують, порядок приходу їх до фінішу та час проходження дистанції;
- 3) протоколи кожного забігу передає судді-інформатору;
- 4) оформлені та підписані протоколи хронометражу подає старшому судді з бігу. Вводить результати в комп'ютерну систему.

Результати вводяться під керівництвом старшого судді на фотофініші.

15. Суддівська бригада зі стрільби

1. Старший суддя зі стрільби керує суддівською бригадою зі стрільби, до складу якої входять:

- 1) суддя на лінії вогню;
- 2) суддя на лінії мішеней;
- 3) суддя зі зброї;
- 4) судді-контролери (за кількістю учасників зміни);
- 5) секретар;
- 6) комісія визначення результатів (далі – КВР).

2. Суддя на лінії вогню:

- 1) підзвітний старшому судді зі стрільби;
- 2) координує роботу суддів лінії вогню та лінії мішеней;
- 3) відповідає за виконання учасниками цих Правил та засобів безпеки на лінії вогню, слідкує за тим, щоб під час виконання вправи глядачі не шуміли або іншим способом не заважали стрілкам;

- 4) разом із суддею лінії мішеней організовує та проводить шифровку мішеней для наступної вправи;
- 5) викликає учасників на лінію вогню;
- 6) виголошує установочні команди, перед початком вправи оголошує умови її виконання – число залікових пострілів чи серій, час виконання вправи чи серії, число залікових пострілів у мішень, число пробних мішеней, число пробних пострілів чи серій, час на пробні серії, час на стрільбу;
- 7) оголошує учасникам остаточний час до кінця стрільби – за 10 та 5 хвилин;
- 8) веде хронометраж часу початку та кінця вправи (пробних та залікових пострілів), відмічаючи випадки нез'явлення та запізнення учасників на стрільбу, порушення цих Правил та накладені штрафи;
- 9) після закінчення кожної зміни стрільби передає секретарю контрольні картки з відмітками щодо порушень та накладених на порушників штрафів;
- 10) має право в разі порушення цих Правил або неспортивної поведінки учасника оголосити йому попередження, в разі грубих порушень – відсторонити учасників від спортивних змагань в цій дисципліні без попередження; відсторонити від роботи суддів-контролерів, якщо вони порушують ці Правила чи не справляються з обов'язками;
- 11) в разі проведення спортивних змагань з невеликою кількістю учасників обов'язки судді лінії вогню може поєднувати старший суддя зі стрільби.

3. Суддя лінії мішеней:

- 1) підзвітний судді лінії вогню та відповідає за організацію роботи мішеней та покажчиків, за збереження пробних та залікових мішеней;
- 2) до початку спортивних змагань перевіряє готовність обладнання та інвентарю лінії мішеней;
- 3) отримує у головного секретаря пробні та залікові мішені, разом із суддею лінії вогню робить шифровку мішеней;
- 4) організовує своєчасну заміну та переклейку мішеней;
- 5) в разі виникнення затримок під час стрільби або порушень цих Правил вживає необхідних заходів та доповідає судді лінії вогню;
- 6) під час стрільби чітко виконує вказівки з лінії вогню;
- 7) фіксує промахи, здвоєні постріли (пробоїни), пробоїни, що належать стрількам, які стріляють не у свої мішені, фіксує пробоїни, що підлягають анулюванню, робить відповідний запис у мішені;
- 8) в разі вирішення спірного питання щодо кількості пострілів у мішені робить на ній відповідний запис, завіривши її (до зняття мішені) підписом;
- 9) регулярно за змінами здає у КВР відстріляні мішені та надає свої зауваження за ними.

4. Суддя зі зброї:

- 1) підзвітний старшому судді зі стрільби;

- 2) до початку виконання вправи перевіряє відповідність зброї та одягу учасників вимогам Правил та робить запис щодо цього в екземплярі списку змін, отриманих у секретаріаті;
- 3) перед початком виконання вправи повідомляє старшому судді лінії вогню щодо стрільців, у яких одяг та зброя не проходили контроль або не відповідають вимогам Правил;
- 4) в разі необхідності перевіряє зброю та одяг стрільців безпосередньо на лінії вогню та у процесі виконання вправи;
- 5) до закінчення виконання вправи повертає до секретаріату екземпляр списку змін з відповідними записами.

5. Суддя-контролер:

- 1) відповідає за точний звіт зроблених стрільцем пострілів;
- 2) знаходиться біля стрілка, не заважаючи йому, спостерігає за його стрільбою під час вправи;
- 3) контролює виконання стрільцями Правил та засобів безпеки;
- 4) реєструє кожен постріл, зроблений стрільцем;
- 5) всі зауваження та рішення щодо порушень цих Правил, заходів безпеки, накладені штрафи, занотовує до контрольної картки;
- 6) в разі порушення стрільцем цих Правил або за проханням стрілка запрошує суддю лінії вогню;
- 7) після закінчення виконання вправи стрільби перевіряє зброю стрілка для перевірки її розрядження;
- 8) підписує контрольну картку, дає розписатися у ній стрілку та здає судді лінії вогню.

6. Секретар:

- 1) завчасно отримує у головного секретаря стартові протоколи, перевіряє їх, у разі наявності в них змін доповідає судді на лінії вогню;
- 2) реєструє учасників спортивних змагань, штрафи, накладені на учасника, результат стрільби;
- 3) оформлені та підписані протоколи результатів стрільби подає старшому судді зі стрільби.

7. КВР:

- 1) підзвітна старшому судді зі стрільби;
- 2) до складу КВР обираються троє досвідчених суддів;
- 3) в ході роботи КВР забороняється присутність осіб, що не входять до її складу, за винятком головного судді зі стрільби, головного судді та секретаря, організатора спортивних змагань;
- 4) визначає неофіційні результати стрільби та зайняті місця в особистій та командній першості;

- 5) визначає результативність спірних пробоїн з відповідною поміткою у мішенях. Результативність спірної пробоїни визначається більшістю голосів суддів комісії, прийняте рішення завіряється підписами та є остаточним;
- 6) перевіряє результати підрахунку очок у мішенях та у картках (з обліком накладених штрафів);
- 7) надає старшому судді зі стрільби поточні результати;
- 8) оформлені картки результатів стрільби передає секретаріату.

16. Суддівська бригада з веслування

1. Старший суддя з веслування керує суддівською бригадою з веслування, до складу якої входять:

- 1) суддя-стартер;
- 2) помічник судді-стартера;
- 3) суддя стартової зони;
- 4) старший суддя – арбітр;
- 5) арбітри;
- 6) старший суддя на фініші;
- 7) суддя на фініші;
- 8) суддя на приході;
- 9) старший суддя-хронометрист;
- 10) судді-хронометристи;
- 11) секретар
- 12) технічна комісія;
- 13) рятувальний катер;
- 14) майстер з ремонту човнів.

2. Суддя-стартер:

- 1) підзвітний старшому судді з веслування;
- 2) зобов'язаний мати мегафон та точно вивірений годинник;
- 3) розподіляє обов'язки між суддями стартової групи, проводить інструктаж та керує їх роботою;
- 4) перевіряє правильність установки лінії старту;
- 5) за п'ять хвилин до старту щохвилини сповіщає команди, які стартують, щодо часу, що залишився до старту;
- 6) за одну хвилину до старту опитує команди щодо готовності до старту й після закінчення встановленого часу дає старт командою «На воду»;
- 7) попереджає команди за порушення встановленого порядку руху у стартовій зоні, за прибуття на старт із запізненням, за фальстарт, за грубе або неетичне поведіння;
- 8) не допускає до старту команди, які одержали два попередження, а також ті, у яких спортивна форма або устаткування суден не відповідає вимогам цих Правил;
- 9) зупиняє заїзд в разі неправильно взятого старту, поломки весла або уключини, що трапились у стартовій зоні або на лінії старту.

3. Помічник судді-стартера:

- 1) забезпечує зв'язок з фінішем;
- 2) запускає контрольний секундомір, який зупиняє в момент відмашки прапором на фініші, що засвідчує прийом першого судна.

4. Суддя стартової зони:

- 1) зобов'язаний мати у своєму розпорядженні білий та червоний прапори, мегафон, звуковий сигнал, ракетницю;
- 2) розташовується у створі стартової зони, має зв'язок зі стартером;
- 3) стежить за своєчасним підходом суден до старту і правильністю зайнятих ними стартових місць;
- 4) в разі підходу суден до старту – перевіряє винос уключин;
- 5) вирівнює судна на стартовій лінії та сигналізує щодо цього стартера підняттям білого прапора;
- 6) за командою стартера «На воду» опускає стартовий прапор, подає сигнал ракетною;
- 7) після команди «На воду» тримає над головою білий прапор, який опускає через 30 секунд;
- 8) якщо старт взятий неправильно, опускає білий прапор та піднімає червоний, дублюючи команду звуковим сигналом;
- 9) визначає судно, що зробило фальстарт, та сповіщає стартера.

5. Старший арбітр:

- 1) керує роботою арбітрів;
- 2) перевіряє та веде контроль за станом розмітки (розташування буїв) та устаткуванням дистанції;
- 3) проводить інструктаж арбітрів та розподіляє їх за заїздами.

6. Арбітр:

- 1) з моменту старту керує заїздом, супроводжуючи судна, стоячи у катері протягом усієї дистанції;
- 2) стежить за правильним проходженням дистанції учасниками заїзду;
- 3) попереджає стернових у випадку зміни ними курсу, небезпеки навалу, та в разі інших порушень Правил;
- 4) зупиняє заїзд, якщо у цьому є необхідність, щодо чого доповідає головному судді спортивних змагань, який призначає повторний заїзд;
- 5) в катерах арбітрів не мають право знаходитися сторонні особи. Ніякий інший катер або шлюпка не можуть йти за заїздом, за винятком випадків, коли на це мається спеціальний дозвіл головного судді спортивних змагань;
- 6) катер арбітрів не може наближатися до шлюпок ближче 20 метрів. В разі відставання однієї або декількох шлюпок один з арбітрів зобов'язаний обійти відсталі команди за великою дугою і підійти до шлюпок, що йдуть попереду.

7. Старший суддя на фініші:

- 1) перевіряє правильність установки лінії фінішу;
- 2) розподіляє обов'язки між судьями фінішної групи, проводить інструктаж та керує їх роботою;
- 3) у момент перетинання судном фінішної лінії перебуває на лінії створу.

8. Суддя на фініші:

- 1) перебуває на візирі фінішного створу;
- 2) визначає порядок приходу суден на фініш, фіксує фініш судна, що прийшло першим, різким опусканням білого прапора та сигналізує звуковим сигналом момент перетинання фінішної лінії кожного судна, що беруть участь у заїзді. Якщо фініш приймається на суддівському катері, який знаходиться на воді, катер має бути жорстко закріпленим якорями, кинутими з носа та корми катера.

9. Суддя на приході фіксує порядок приходу суден на фініш.

10. Старший хронометрист:

- 1) до початку спортивних змагань перевіряє придатність і точність секундомірів;
- 2) розподіляє обов'язки між судьями-хронометристами;
- 3) дає команду запуску хронометрів після перетинання фінішної лінії першим судном;
- 4) після заїзду перевіряє час, показаний хронометрами, повідомляє його секретареві;
- 5) після перевірки запису секретарем дає команду «Секундоміри – на нуль».

11. Судді-хронометристи запускають хронометри за командою старшого судді-хронометриста та зупиняють їх в момент проходження форштевня закріпленої шлюпки створеної лінії фінішу; скидають показання секундомірів на нуль тільки за командою старшого секундометриста.

12. Секретар завчасно отримує у головного секретаря стартові протоколи, перевіряє їх, у разі наявності в них змін доповідає про це судді-стартеру; реєструє команди, які стартують, час проходження ними дистанції. Оформлені та підписані протоколи хронометражу подає старшому судді з веслування.

13. До обов'язків технічної комісії входить перевірка технічного стану корпусів шлюпок (до жеребкування) та перевірка підготовки матеріальної частини до спортивних змагань відповідно до вимог Регламенту.

14. Рятувальний катер:

- 1) зобов'язаний надавати допомогу на відповідний запит від судна, розуміти обставини, в яких існує можливість такого запиту. Може надавати короткий

- інструктаж членам команди або за необхідністю надавати повну підтримку у критичній ситуації;
- 2) за винятком випадків участі у рятувальних операціях зобов'язаний залишатися поза межами дистанції проведення перегонів, зазначеної у Вітрильницькій інструкції, починаючи з підготовчого сигналу для старту і до моменту, коли всі шлюпки фінішують; або до сигналу щодо відкладання чи припинення перегонів;
 - 3) має містити не менше двох компетентних дорослих членів екіпажу на борту;
 - 4) має на борту мобільний телефон або УКХ радіо для зв'язку зі старшим суддею;
 - 5) кількість рятувальних катерів визначається кількістю човнів-учасників на дистанції (один катер на двісті учасників, два – в разі кількості учасників більше двохсот), станом вітру й води.

15. Майстер з ремонту човнів входить у суддівську бригаду та оперативно усуває пошкодження шлюпки, устаткування, що виникли під час спортивних змагань або офіційних тренувань. Після ремонту шлюпка може бути перевірена технічною комісією.

16. Суддівським катерам заборонено буксирувати судна на дистанцію проведення перегонів до початку спортивних змагань, навіть за умови відсутності вітру. Однак, допустимим є буксирування суден до берега після закінчення спортивних змагань, за умови якщо судді не ставляться упереджено або не надають перевагу судну, якому вони допомагають.

17. Суддівська бригада з вітрильних перегонів

1. Старший суддя з вітрильних перегонів керує суддівською бригадою з вітрильних перегонів, до складу якої входять:

- 1) старший арбітр;
- 2) судді-арбітри;
- 3) старший суддя лінії старту, фінішу;
- 4) суддя лінії старту, фінішу;
- 5) суддя-хронометрист;
- 6) судді-сигнальники;
- 7) секретар;
- 8) технічна комісія;
- 9) рятувальний катер;
- 10) майстер з ремонту човнів.

2. Старший арбітр є заступником старшого судді з вітрильних перегонів, керує та відповідає за роботу суддів-арбітрів. Бере участь в установці лінії старту та після підготовчого сигналу має знаходитись на протилежному від суддівського судна боці лінії старту.

3. Судді-арбітри:

- 1) спостерігають за правильністю розташування знаків дистанції, вживають заходів щодо повернення їх до вихідної позиції у випадку зміщення або зробити їх заміну;
- 2) здійснюють контроль за проходженням суден у своїй зоні спостереження, ведуть облік проходження знаку окремо за кожним колом, ведуть замальовки конфліктних ситуацій у своїй зоні, реєструють підйом протестового прапора;
- 3) в разі навалу на знак, сповіщають стернового;
- 4) у випадку виникнення конфлікту та подачі протесту – подають старшому арбітру рапорт із замальовками конфліктної ситуації;
- 5) можуть брати участь у розгляді протестів;
- 6) надають, якщо можливо, допомогу суднам, що потрапили в аварію.

4. Старший суддя лінії старту, фінішу:

- 1) перевіряє установку дистанції, лінії старту та фінішу;
- 2) розподіляє обов'язки між судьями, проводить інструктаж;
- 3) веде спостереження за погодою та обстановкою на дистанції;
- 4) після завершення процедури старту, фінішу разом із секретарем остаточно оформлює стартовий, фінішний протоколи.

5. Суддя лінії старту, фінішу:

- 1) має переносний візир, прапор, свисток;
- 2) у момент сигналу «Старт відкритий» або за одну хвилину до нього (якщо передбачено правило однієї хвилини) особисто визначає положення суден відносно стартової лінії, тільки він один може вирішити, які судна перетнули стартову лінію раніше за стартовий сигнал;
- 3) у випадку фальстарту доповідає номери суден, що порушили правила старту;
- 4) у момент фінішу знаходиться у створі фінішної лінії та особисто визначає порядок та правильність проходження суднами фінішної лінії, в разі її перетину судном робить відмашку прапором та подає звуковий сигнал.

6. Суддя-хронометрист:

- 1) у передстартовий час проводить чіткий відлік встановлених сигналів, що залишилися до подачі, хвилин та секунд (остання хвилина);
- 2) у момент прийому на фініші першого судна включає секундомір і повідомляє секретареві час відставання наступних суден від першого.

7. Судді-сигнальники:

- 1) мають знати всі прапори та сигнали, зазначені у Вітрильницькій інструкції, чітко виконувати порядок проведення стартової процедури;
- 2) під час перегонів стежать за суднами, у випадку поломки рангоуту або перекидання негайно доповідають старшому суді старту, фінішу.

8. Секретар:

- 1) готує необхідну документацію для проведення вітрильних перегонів;
- 2) веде чорновий запис кожної серії перегонів, відмічаючи конфліктні ситуації та порушення, помічені суддями, фіксує час початку та закінчення кожної серії перегонів, стан погоди та випадки сходження суден з дистанції;
- 3) у період фінішу фіксує порядок приходу та час відставання від першого судна;
- 4) в разі заяви протестів на фініші робить запис у протоколі та уточнює, на кого заявляється протест;
- 5) після затвердження рішення за протестами остаточно оформлює протокол перегонів;
- 6) забезпечує арбітражну групу канцелярським приладдям.

18. Журі

1. Журі створюється (обов'язково в разі проведення чемпіонатів та Кубків України) для розгляду протестів.

2. Кожний член журі зобов'язаний знати вимоги Правил спортивних змагань ISSF, вимоги судноплавства в Україні, визначених Положенням про Регістр судноплавства України, цих Правил, Регламенту.

3. До складу журі входять: головний суддя, заступник головного судді та старший суддя з дисципліни, в якій подано протест. До складу журі може входити представник президії ФМБУ. В разі проведення вітрильних перегонів до складу журі входять судді-арбітри. Один із членів журі виконує функції президента журі.

4. Журі слідкує, щоб спортивні змагання проходили за програмою, включаючи офіційні тренування, були організовані та проведені відповідно до цих Правил і Регламенту.

5. Під час проведення спортивних змагань журі співпрацює із суддівською колегією і тренерами команд, забезпечуючи високу якість суддівства, контроль за виконанням цих Правил та оцінку роботи суддів.

6. Журі приймає рішення щодо протестів, дискваліфікації та з інших питань, що виникли й не регламентовані цими Правилами.

V. Участь у спортивних змаганнях

1. Учасники спортивних змагань

1. Учасниками спортивних змагань є спортсмени-багатоборці, судді, представники (капітани) команд, тренери тощо.

2. Спортсмен-багатоборець – особа, яка має відповідну спортивну підготовку, виконує дисципліни в будь-якій програмі спортивних змагань.

3. Команда – група учасників спортивних змагань, сформована за будь-яким об'єднуючим принципом. Досягнення команди зараховуються до загального результату. Кількісний склад команди визначається Регламентом.

2. Вікові категорії учасників спортивних змагань

1. Вікові категорії учасників спортивних змагань

- 1) юнаки та дівчата молодшої вікової групи – 10-12 років;
- 2) юнаки та дівчата середньої вікової групи – 13-15 років;
- 3) юнаки та дівчата старшої вікової групи – 16-18 років;
- 4) дорослі – з 19 років;
- 5) мастерс – з 30 років.

2. Спортивні змагання для чоловіків та жінок, юнаків та дівчат всіх вікових груп, мастерс проводяться окремо з окремим заліком. Допускаються змішані команди (обумовлюється Регламентом).

3. Вік спортсменів визначається за роком народження.

4. До спортивних змагань можуть бути допущені спортсмени, які за віком молодше представленої вікової групи, за умови допуску лікаря.

3. Заявки на участь у спортивних змаганнях

1. Перед початком спортивних змагань представники (капітани) пред'являють у мандатну комісію:

- 1) договір страхування від нещасного випадку під час участі у спортивних змаганнях;
- 2) інші документи, зазначені у Регламенті.

2. Учасники зобов'язані знати, розуміти і дотримуватися Правил, Регламенту, виконувати порядок і вимоги, встановлені організатором.

3. Вимоги до кваліфікації спортсменів залежать від рангу спортивних змагань і зазначаються в Регламенті.

4. Обов'язки представника (капітана) команди

1. Кожна команда зобов'язана мати представника (капітана), який представляє команду та здійснює зв'язок між організаторами та членами команди.

2. Представник (капітан) команди зобов'язаний:

- 1) організувати підготовку команди до виступу у всіх дисциплінах, вказаних у Регламенті;
- 2) інформувати команду щодо розпоряджень головного судді спортивних змагань і вказівок суддівської колегії;

3) вчасно доставити запасні весла до місця старту.

3. Представник (капітан) команди відповідає за отримання та розуміння кожним членом команди інформації, наданої на брифінгах спортивних змагань.

4. Представникам (капітанам) забороняється втручатися в дії офіційних осіб і суддів, які проводять спортивні змагання.

5. Представник (капітан) має право:

- 1) звертатися в головну суддівську колегію і до представників організації, що проводить спортивні змагання, з питань, що відносяться до проведення спортивних змагань;
- 2) одержувати інформацію щодо програми спортивних змагань, складів команд, технічних результатів і т.д.

6. Представник (капітан), що допустив свідоме порушення Правил, Регламенту або проявив особисту недисциплінованість, відстороняється головним суддею від роботи у даних спортивних змаганнях, щодо його вчинку повідомляється у відповідну організацію.

5. Права та обов'язки учасників

1. Учасник спортивних змагань зобов'язаний:

- 1) знати Правила, Регламент, програму спортивних змагань та правила безпеки, суворо і неухильно їх виконувати;
- 2) з'являтися на спортивні змагання чітко за часом, вказаним у програмі;
- 3) суворо дотримуватись дисципліни та спортивної етики, бути коректним та ввічливим відносно інших учасників спортивних змагань;
- 4) вести чесну та безкомпромісну спортивну боротьбу;
- 5) беззаперечно виконувати вказівки офіційних осіб та суддів.

2. Учаснику забороняється втручатися у роботу суддів, вступати з ними у суперечки або зовні висловлювати своє невдоволення суддівством.

3. Учасник має право звертатися до суддів через представника команди, тренера, капітана команди або судді при учасниках.

4. Допускається заміна учасника команди до та під час проведення спортивних змагань. Пропозиції щодо заміни учасника оформлюються відповідною заявою представника команди та надаються головному секретарю спортивних змагань не пізніше 30 хвилин до початку відповідного старту. Під час проведення спортивних змагань допускається заміна лише одного учасника команди.

5. Учасник або капітан команди, який порушує чи дозволяє порушувати ці Правила, має бути покараний згідно з Правилами.

6. Протести учасників розглядає уповноважене журі.

VI. Антидопінговий контроль, страховка та безпека

1. Організатори спортивних змагань підтримують заборону на застосування всіх видів заборонених стимуляторів.

2. Антидопінгові заходи під час спортивних змагань організовуються і проводяться відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 № 1063 (зі змінами), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру України (далі – НАДЦ), затверджених наказом НАДЦ від 22.12.2023 № 204–ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів Всесвітнього антидопінгового агенства (далі – ВАДА).

3. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних спортивних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

4. Організатори спортивних змагань здійснюють заходи щодо запобігання участі відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням Антидопінгових правил осіб. Зокрема, організатори під час прийому заявок, реєстрації учасників спортивних змагань, затвердження суддівського складу тощо здійснюють перевірку кожного з учасників на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайтах НАДЦ, відповідної міжнародної спортивної федерації та Міжнародного агенства з тестування. У випадку наявності інформації щодо відсторонення такі особи (спортсмени, тренери, лікарі) не допускаються до участі у спортивних змаганнях.

5. Організатори спортивних змагань забезпечують належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, який відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА.

6. Організатори спортивних змагань забезпечують безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг проб до пункту допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення спортивних змагань, де можуть перебувати спортсмени, судді, представники організаторів.

7. Організатори спортивних змагань забезпечують недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг-контролю, іншого персоналу з відбору допінг проб під час процедури тестування спортсменів (зокрема, під час повідомлення спортсменів щодо обрання їх для тестування, супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг проби, документального оформлення процедури допінг-контролю тощо).

8. Організатори спортивних змагань за можливістю у найкоротший термін інформують НАДЦ щодо всіх виявлених випадків можливих порушень Антидопінгових правил (використання, зберігання, призначення, розповсюдження заборонених речовин, втручання в процедури допінг-контролю тощо).

VII. Стягнення. Скарги. Протести

1. Стягнення, дискваліфікація

1. Суддівська колегія та організатор спортивних змагань можуть накладати стягнення за порушення або невиконання будь-якої вимоги Правил або Регламенту. В залежності від порушення стягненнями можуть бути:

- 1) зауваження. Два зауваження з приводу одного й того самого порушення ведуть до попередження;
- 2) офіційне попередження;
- 3) штраф у два очки у стрільбі;
- 4) анулювання результату;
- 5) дискваліфікація.

2. Штрафні бали мають бути відраховані від очок, зароблених спортсменом (командою) у дисципліні стрільба у день порушення. Від'ємні бали на інші дисципліни не переносяться.

3. Рішення щодо дискваліфікації має прийматись спільно суддівською колегією та журі.

4. Дискваліфікація учасника на одне спортивне змагання в разі порушення цих Правил, неетичної поведінки може бути застосована головною суддівською колегією, а на більш довгий час – ФМБУ на підставі представлення суддівської колегії спортивних змагань.

5. Інформація щодо видів та розмірів стягнення, які можуть бути застосовані, видів порушень мають бути доведені до учасників спортивних змагань Регламентом або у першому брифінгу.

2. Скарги

1. Метою подачі скарги є можливість домогтися перегляду прийнятих рішень без подачі офіційного протесту. Рішення – будь-який офіційний документ, зокрема попередня публікація результатів або публічна інформація від суддівської колегії.

2. Скарга може бути подана до суддівської колегії через представника (капітана) команди чи особисто. Розгляд такої скарги здійснюється негайно.

3. Якщо учасник спортивних змагань не представлений у складі команди, він може подати скаргу самостійно.

3. Протести

1. В разі незгоди учасника спортивних змагань з рішенням суддівської колегії, або невдоволення стягненням або рішенням щодо скарги, він має право подати протест.

2. Протест має бути поданий у письмовій формі та містити інформацію щодо:

- 1) рішення, стосовно якого подається протест;
- 2) причини незгоди і подачі протесту;
- 3) пропозиція щодо рішення за протестом.

3. Процедура подачі протесту у вітрильних перегонах доповнюється такою інформацією. Протест містить: номер протестуючого судна та судна, на яке подається протест; дату, час та місце інциденту; номери Правил, які вважаються порушеними; опис інциденту; схематичне зображення інциденту, на якому має бути відображено: дистанція, напрямок вітру, курси суден перед інцидентом, у момент його та після розбіжності.

4. Протест, поданий у письмовому вигляді, не може бути взятий назад та суддівська колегія має винести за ним рішення, але якщо журі установить, що між суднами було незначне торкання, якого не можна було уникнути, протестуюче судно може відкликати протест назад.

5. Протест має бути поданий головному судді або старшому судді з дисципліни, в якій відбулося порушення, через представника (капітана) команди у наступні терміни:

- 1) з питань допуску учасників до спортивних змагань – не пізніше, ніж за годину до старту;
- 2) з питань порушень цих Правил – протягом 30 хвилин після фінішу спортсмена (команди). В тому числі, у веслуванні стерновий подає усний протест судді на фініші до виходу з судна. У вітрильних перегонах – під час інциденту піднімається протестовий прапор та встановлюється на видному місці до кінця перегонів, на фініші робиться відмашка протестовим прапором до одержання відповіді з суддівського судна. Протест подається протягом 30 хвилин після фінішу останнього судна в останній серії перегонів перегонного дня. Вітрильницькою інструкцією може бути передбачено продовження терміну подачі протестів.

6. Якщо учасник спортивних змагань не представлений у складі команди, він може подати протест самостійно.

7. Протест не може бути висунутий проти Правил, Регламенту.

4. Розгляд протестів

1. Голова журі протягом години після отримання протесту збирає нараду. Журі має розглянути подані протести, але може погодитися із заявою протестуючого щодо відкликання протесту.

2. Сторони, які беруть участь у протесті, мають бути сповіщені щодо часу та місця розгляду протесту. Інформація, що є у протесті, має бути доступна всім сторонам, які беруть участь у ньому.

3. Сторони, які беруть участь у протесті, або їх представники мають право бути присутніми у процесі заслуховування показань свідків та задавати питання свідкам. Якщо мова йде щодо можливого порушення перегонових правил, представником судна має бути особа, яка була на його борту під час інциденту. Свідків, якщо вони не є членами журі, запрошують тільки на час опитування.

4. Якщо будь-яка зі сторін, яка бере участь у протесті, не з'явилася на розгляд, журі, не дивлячись на це, може ухвалити рішення щодо протесту. У випадку відсутності на розгляді будь-якої зі сторін з поважної причини, журі має право повернутися до розгляду протесту.

5. Журі має вирішити: чи відповідає протест всім вимогам. Якщо відповідає, протест оголошується дійсним, журі має продовжити розгляд; якщо ні, він оголошується недійсним та відхиляється. Таке рішення може бути прийняте тільки після того, як протестуючій стороні буде надана можливість привести свідчення щодо виконання вимог.

6. Під час розгляду протесту журі розбирає показання сторін, які беруть участь у протесті, їх свідків та будь-які інші необхідні показання.

7. Будь-який член журі, арбітри, які спостерігали інцидент, мають право давати показання, їм можуть бути задані питання.

8. Член журі, який є зацікавленою стороною, не має право брати участь у подальшому розгляді або ухваленні рішення, але може бути запрошений як свідок. Сторона, що бере участь у протесті та вважає, що член журі є зацікавленою стороною, має висловити заперечення в разі першої нагоди.

9. В разі розгляду протесту корисними свідченнями можуть бути фотографії та відеозапис. Сторона, що бере участь у протесті та представляє такі свідчення, відповідає за організацію їх перегляду. Журі зобов'язане враховувати специфіку вітрильних перегонів та звертати увагу на наступне:

- 1) зображення, зроблені камерою з одним об'єктивом, мало підходять для оцінки відстаней, а в разі використання телеоб'єктива – не підходять;
- 2) якщо камера знімала два перекритих судна під прямим кутом до їх курсу, неможливо визначити відстань між ними;

3) якщо камера була спрямована за курсом суден, неможливо визначити, чи були вони перекриті.

10. Для ухвалення позитивного рішення щодо протесту необхідна наявність двох третин голосів учасників наради.

11. Рішення за протестами приймається до утвердження неофіційних результатів.

5. Рішення за протестом

1. Журі зобов'язане встановити факти, на основі яких прийняти рішення. Прийняте рішення не може бути предметом апеляції.

2. Приймавши рішення, журі повідомляє сторонам, які беруть участь у протесті: установлені факти, Правило (або Правила, які застосовані), рішення та його обґрунтування.

3. Якщо журі після встановлення фактів вирішить, що судно, що є стороною, яка бере участь у протесті, порушило будь-яке Правило, або його дії викликали порушення Правил іншими суднами, таке судно має бути дискваліфіковане, а судна, які були змушені порушити Правила, мають бути виправдані. Така дискваліфікація має бути накладена незалежно від того, яке Правило зазначалося у протесті в якості обґрунтування, та чи було згадано у протесті сторону, яка визнана винною. Може бути дискваліфіковане протестуюче або третє судно, а судно, на яке був підписаний протест, виправдано.

VIII. Результати. Нагородження

1. Результати

1. Статус результатів і визначення статусу:

- 1) показники: результати учасників спортивних змагань, виражені в часі подолання дистанцій з бігу, плавання, результативності пробоїн у стрільбі, часі проходження судном дистанції веслування; часі відставання від першого прийнятого на фініші судна або місце, що посіло судно в кожній серії вітрильних перегонів;
- 2) попередні результати: нараховані за показниками очки з таблиць оцінок результатів для кожної дисципліни морських багатоборств; місця, що посіли спортсмен або команда;
- 3) неофіційні результати: попередні результати з урахуванням накладених стягнень;
- 4) офіційні результати: остаточні результати після закінчення терміну подачі протестів та після розгляду всіх протестів.

2. Результати спортивних змагань мають бути оприлюднені до процедури нагородження переможців.

2. Нагородження

1. Процедура нагородження учасників спортивних змагань визначається Регламентом.

2. У кожній віковій групі може бути не більше одного чемпіона та одної чемпіонки.

ІХ. Загальні положення проведення дисципліни плавання

1. Умови проведення спортивних змагань з плавання

1. Спортивні змагання з плавання проводяться у штучних басейнах або у звичайних водоймах з довжиною водної поверхні 50 чи 25 м.

2. Поблизу місць спортивних змагань з плавання у звичайних водоймах не має бути джерел забруднення води. Придатність води визначається санітарно-епідеміологічною станцією. Акваторія у районі спортивних змагань має бути вільна від плавучих засобів та окремих плаваючих предметів, без водоворотів та джерел. Грунт необхідно ретельно обстежити та звільнити від сторонніх предметів. Температура води у відкритій водоймі має бути не менше 23°C.

3. Усі спортсмени пливають вільним стилем. Будь-яка частина тіла плавця має торкнутися стінки басейну для завершення кожного відрізка та на фініші. Будь-яка частина тіла плавця має розривати поверхню води протягом усієї дистанції крім випадків, коли плавцю дозволяється повністю занурюватися під час повороту та на дистанції не більш 15 метрів після старту та кожного повороту. У цій точці голова має розривати поверхню води.

4. Учасники виступають: чоловіки, юнаки – у спеціальних плавках, жінки, дівчата – в суцільних купальних костюмах з непрозорого матеріалу. Дозволяється користуватися шапочкою та спеціальними окулярами.

5. Учасникам спортивних змагань не дозволяється використовувати пристрої та прилади, які прискорюють рух чи покращують плавучість.

6. Учасникам спортивних змагань не дозволяється використання обладнання на загальній розминці перед стартом на основній дистанції.

7. Розподіл учасників у запливах виконує головний секретар на основі попередніх результатів, занесених до особистих карток учасників. Запливи комплектуються: перший і другий запливи – слабкі, третій – сильніший,

четвертий та наступні запливи – за мірою погіршення попередніх результатів. В середині кожного запливу учаснику з найкращим результатом відводиться середня доріжка (у басейнах з числом доріжок 4, 6 або 8 – відповідно 2, 3 або 4 доріжка), учаснику з другим результатом – доріжка ліворуч від нього, потім за чергою ліворуч та праворуч розміщуються останні учасники в залежності від їх попередніх результатів.

8. У запливі число учасників від однієї команди не може перевищувати двох.

2. Старт

1. Перед стартом кожного запливу відбувається представлення його учасників. В ході оголошення прізвища учасника, він має зробити півкроку вперед, зайняти місце біля стартової тумби.

2. Старт має виконуватися стрибком. Після довгого свистка судді-стартера спортсмени мають ступити на стартову платформу та залишитися в такому положенні, в разі старту з води – зайти у воду, зайняти вихідне положення. Після команди стартера «На старт» вони мають негайно зайняти стартову позицію з хоча б однією ступнею на передній частині стартової платформи. Положення рук не регламентується. Коли всі плавці зупиняються нерухомо, стартер подає стартовий сигнал (постріл, сирена, свисток або голосом «Руш!»).

3. Старт зараховується правильним, якщо всі учасники до стартового сигналу знаходились у нерухомому положенні. Якщо один або декілька учасників зроблять старт завчасно (фальстарт), всі учасники повертаються, старт повторюється. У другий раз стартер подає виконавчу команду незалежно від того, правильно чи неправильно стартували учасники.

4. Учасники, які зробили фальстарт у другому старті, дискваліфікуються.

5. Якщо учасник, за думкою стартера, зробив навмисний фальстарт, він дискваліфікується без попередження.

3. Проходження дистанції

1. В процесі проходження дистанції учасникам забороняється підтягуватися та триматися за розділювачі доріжок та поручні драбини. Випадкове торкання розділювачів доріжок не є порушенням Правил. В процесі проходження дистанції забороняється вставати та відштовхуватися від дна басейну.

2. Учасник, який в процесі проходження дистанції опинився на чужій доріжці і заважав іншому плавцю пройти дистанцію, може за рішенням старшого судді з плавання бути знятим зі спортивних змагань. Якщо це

порушення вплинуло на результат постраждалого учасника, в разі подачі протесту від представника команди, старший суддя з плавання має надати йому нову спробу в одному з наступних запливів. У цьому випадку зараховується кращий результат.

3. Лідирування під час проходження дистанції не дозволяється.

4. Виконання повороту – самовільне, але учасник має торкнутися поворотного щита будь-якою частиною тіла. В ході виконання повороту забороняється відштовхуватися від дна басейну.

5. В разі порушення правил повороту та проходження дистанції учасник дискваліфікується.

4. Фініш

1. Учасником, який фінішував, вважається той, хто торкнувся стінки басейну або контактної панелі будь-якою частиною тіла після проходження всієї дистанції.

2. Учасники, які фінішували, мають негайно залишити басейн, не заважаючи тим, хто знаходиться на дистанції.

3. У басейнах, оснащених електронним обладнанням, забороняється повторне торкання контактних панелей.

5. Визначення результатів

1. Технічний результат кожного учасника визначається за часом від подачі команди (пострілу, сирени, свистку) до моменту торкання учасником фінішної стінки. Попередні результати визначаються за показниками очок з таблиць оцінок результатів плавання на 200 м або 100 м окремо для чоловіків, юнаків, жінок, дівчат (Додатки 1-4).

2. Час плавця може визначатися одним чи трьома секундомірами. У протокол записується середній час, показаний одним з трьох секундомірів або двох однакових показників секундомірів.

3. Якщо показники секундомірів відрізняються від показника порядку приходу учасників, зайняті місця встановлює суддя на фініші, а результат учасника, що викликає сумніви, встановлюється за середнім арифметичним часу двох безперечних результатів.

4. Якщо учасники показують однаковий час:

- 1) якщо учасники стартували у різних запливах, перевагу має учасник, який стартував раніше;
- 2) якщо учасники стартували в одному запливі, їм присуджується одне й те саме місце, наступні місця не зміщуються.

Х. Загальні положення проведення дисципліни бігу

1. Умови проведення спортивних змагань з бігу

1. Спортивні змагання з бігу проводяться пересічною місцевістю, допускається проведення спортивних змагань на стадіоні чи в критому легкоатлетичному манежі (в залежності від погодних умов). Бігова дистанція має включати підйоми та спуски. Підйомами та спусками вважаються ділянки дистанції, середня крутість яких складає не менше 3° та не більше 10°, протяжність не менше п'яти метрів та не більше 20 м. Загальна сума перепаду висот має складати не менше:

дистанція	перепад
800 м	20 м
400 м	10 м

2. Вимір дистанції виконується вимірвальним колесом (курвіметром). Акт виміру дистанції, схема та профіль мають бути затверджені головним суддею. Інформація щодо змін дистанції оформлюється актом з додатком схеми дистанції та профілю за підписом старшого судді з бігу.

3. Дистанція бігу має бути розмічена кольоровими прапорцями, фішками, конусами або огорожувальною стрічкою. Перед складними ділянками траси, що потребують від учасників особливої уваги (складні спуски, круті повороти та ін.), рекомендується встановлювати прапори яскравого кольору або попереджуючі таблички.

4. Лінія старту та лінія фінішу має розташовуватися на одному рівні не далі 100 м одна від одної. Довжина стартової та фінішної прямих має бути не менше 15 м.

5. Стартова та фінішна зони обладнуються арками, табличками, пірамідами з написами «Старт» / «Фініш» або прапорцями та стартовою і фінішною білою лінією шириною п'яти см на стадіоні; якщо спортивні змагання проводяться за межами стадіону, лінія фінішу може бути шириною 30 см, будь-якого кольору яскраво контрастного відносно поверхні зони фінішу.

6. Не пізніше ніж за 30 хвилин до старту першого забігу старший суддя з бігу проводить огляд дистанції разом з усіма учасниками одночасно.

7. Послідовність забігів встановлюється від найслабшого до найсильнішого. Число учасників забігу визначається суддівською колегією в залежності від ширини бігової дистанції. У забігу число учасників з однієї команди не може перевищувати двох.

2. Спортивна форма учасників

1. У всіх спортивних змаганнях учасники мають носити чистий охайний одяг, скроєний і одягнений так, щоб не створювати незручностей. Одяг має бути зшитий з матеріалу, непрозорого навіть в мокрому стані. Учасники не можуть носити одяг, який ускладнює роботу суддів.

2. До забігу допускається спортсмен в костюмі, який складається з обтягуючих короткої майки та плавок у жінок, майки та бігових шортів у чоловіків. Учасникам забороняється виступати з оголеним торсом.

3. Учасники можуть змагатися босоніж або у взутті. Взуття учасників спортивних змагань має функцію уберегти стопу, надати їй стабільність і міцний контакт з поверхнею. Дозволено виступати у шипівках, але за умови виступу шипів, не перевищуючих чотири мм на бігових доріжках стадіону та легкоатлетичного манежу з відповідним покриттям, та кількості шипів на підшві не більше 11, на біговій дистанції довжина шипа дозволяється до 12 мм.

4. Особисті номери (з чіткими цифрами, висота яких не менше 200 мм) видаються учасникам організацією, яка проводить спортивні змагання. Номери мають бути акуратно прикріплені на видному місці до майки на грудях і спині. Дозпускається прикріплення номерів попереду талії за допомогою резинки. Спортсменам не дозволяється брати участь у спортивних змаганнях за відсутності відповідного стартового номера.

3. Старт

1. Після команди «На старт» учасники забігу підходять до лінії старту і займають місця за лінією старту, не торкаючись ногами чи руками стартової лінії або ділянки за нею, та припиняють будь-які рухи. Після прийняття стартового положення учасниками забігу та припинення будь-якого руху, стартер дає сигнал початку бігу.

2. За командою «На старт» всі спортсмени мають одночасно і без зволікання зайняти свою повну і остаточну стартову позицію. Якщо стартер не задоволений готовністю до початку старту після того як спортсмени зайняли позиції, він має вимагати, щоб всі спортсмени зійшли з позицій, і помічник стартера вишикував їх знову.

3. Оскільки спортсмени, які виконують старт з позиції стоячи, більше схильні втрачати рівновагу, тому, якщо рух стався випадково, або спортсмена штовхнули за лінію старту, покарання не виноситься. Спортсмену, який створив перешкоду, може бути оголошено дисциплінарне попередження або дискваліфікація.

4. Спортсмен, який допустив фальстарт, та всі учасники забігу отримують попередження, старт не вважається здійсненим. Учасники забігу

повертаються до передстартової зони, займають місця на старті тільки за командою стартера. Старт повторюється. Кожний наступний фальстарт призводить до дискваліфікації учасника, залежно від того, хто його зробив.

5. Якщо учасник, за думкою стартера, зробив навмисний фальстарт, він дискваліфікується без попередження.

4. Проходження дистанції

1. Під час бігу кожен учасник має рухатися, не заважаючи іншим учасникам.

2. Обходити суперника необхідно тільки праворуч від нього (виключенням може бути обгін зліва лише за умов достатнього місця зліва від учасника, який біжить попереду). Учасник, який намагається випередити учасника попереду, не має права штовхати його, торкатися його тулубом чи іншою частиною тіла, пересікати йому шлях (тобто займати місце перед ним, таким чином, що може йому завадити). Спортсмен, який допустив вказані порушення, підлягає дискваліфікації.

3. Учасник, якого обганяють, не має права штовхати учасника, який обганяє, торкатися його будь-якою частиною тіла, пересікати шлях, змінюючи напрямок свого руху, перешкоджати його просуванню будь-якими діями. Учасник, який допустив вказані порушення, підлягає дискваліфікації.

4. Учасник підлягає дискваліфікації:

- 1) за проходження будь-якої ділянки дистанції таким чином, що веде до її скорочення;
- 2) якщо під час бігу він наступить на бровку більше одного разу, або заступить за неї (винятком є випадки, викликані перешкодою від сторони інших учасників або падінням одного з них);
- 3) у випадку встановлення факту лідирування учасника забігу;
- 4) за порушення правил та спортивної етики (нецензурні висловлювання, неповага до суперника, нестриманість).

5. Якщо причиною протесту є неналежне виключення спортсмена зі спортивних змагань через фальстарт і протест задовольняється після завершення забігу, спортсмену надається можливість пробігти дистанцію самостійно.

6. Учасник спортивних змагань з бігу, який зійшов з доріжки, вважається вибувшим зі спортивних змагань. Вказане порушення не поширюється на випадки зупинок, пов'язаних з недоліками взуття або іншими об'єктивними причинами, такими як, спортсмена штовхнули або завадили під час забігу, тобто перешкоджали прогресу його бігу дистанцією, в такому разі,

якщо поштовх або перешкоду визнали навмисними або вони не були викликані діями спортсмена, учасник спортивних змагань має право (з дозволу й під контролем судді) зійти з бігової доріжки, стартер може дозволити потерпілому спортсмену повторити спортивні змагання.

5. Фініш

1. Закінчення дистанції фіксується в момент торкання (перетину) учасником уявної лінії фінішу будь-якою частиною тулуба, за виключенням голови, шиї, рук та ніг.

6. Визначення результатів

1. Порядок закінчення дистанції та результати учасників визначаються суддями на фініші й хронометристами або за допомогою системи фотофінішу. Технічні результати визначаються за часом. Час проходження дистанції учасником визначається від моменту старту до моменту торкання (перетину) учасником площини фінішу.

2. Попередні результати визначаються за показниками очок з таблиць оцінок результатів бігу на 800 м або 400 м окремо для чоловіків, юнаків, жінок, дівчат (Додатки 5-8).

3. Якщо учасники показують однаковий час, і судді на фініші або судді фотофінішу не можуть вирішити рівність результатів, вважатиметься, що це рівність, і вона зберігається в разі визначення показаного часу з точністю до 0,001 секунди. Допускається виявлення переможця (серед учасників, які мають однаковий час) шляхом жеребкування.

XI. Загальні положення проведення дисципліни стрільби

1. Умови проведення спортивних змагань зі стрільби

1. Стрільба виконується зі стандартного пневматичного пістолету калібру 4,5 мм будь-якого виробництва, діючого за рахунок стиснутого повітря або стиснутого газу та зарядженого в процесі стрільби однією пулькою.

2. Дистанція стрільби 10 м, мішень № 9 розміром 17x17 см (Додаток 9).

3. Максимальні габарити пневматичного пістолету обмежені дерев'яним вимірювальним ящиком з внутрішніми розмірами 420x200x50 мм. В цьому положенні ствол пістолета має бути паралельно боковій стінці ящика. Маса з усім приладдям (включаючи газовий балон) не більше 1500 г. Натяг спуску курка довільний. Допускається використання рукоятки довільної відкритої конструкції (без фіксації великого пальця). Рукоятка в разі відведення кисті не може торкатися голівки ліктьової кістки руки стрілка.

4. Дозволені прицільні приладдя тільки відкритого типу. На мушці та прицілі не мають бути ніяких охоронних пристроїв (наприклад, намушник). Прицільні приладдя можуть бути оснащені мікрометричними гвинтами для вертикального та горизонтального переміщення.

5. Заборонені оптичні, дзеркальні, телескопічні, лазерні та електронно-променеві приціли. Заборонені корегуючі лінзи та світлофільтри, прикріплені до пістолету (стрілок може носити окуляри з корегуючими склом та світлофільтром).

6. Кожному учаснику на вогневому рубежі відводиться місце для стрільби розміром не менше 100x150 см.

7. Лінія мішеней обладнується щитами або спеціальним обладнанням. Кожен щит має номер, чітко видний з лінії вогню. Центр мішені над рівнем вогневої позиції на дистанції 10 м має бути 140 ± 10 см. Допустимі зміщення центру мішені від вісі стрільби за горизонталлю 25 см, за вертикаллю – 10 см. Мішені мають наступні надписи: номер щита, номер зміни, порядковий номер. Пробні мішені мають у правому верхньому куті видиму з лінії вогню чорну смужку.

2. Спортивна форма учасників

1. Одяг стрілка має вільно прилягати до тіла, заборонений одяг або будь-яке обладнання на ньому, які фіксують тіло стрілка, його руки, зап'ястя, ноги та гомілковостопний суглоб. Рукав не може торкатися рукоятки пістолета, коли стрілок тримає його в положенні для пострілу.

2. Взуття має бути парним із підошвою, що згинається на стопі. Дозволене тільки взуття, верх якого не доходить до гомілковостопного суглобу.

3. Спеціальні стрілкові чоботи заборонені.

3. Заходи безпеки

1. Учасники спортивних змагань зобов'язані знати та суворо виконувати вимоги правил безпеки в процесі поводження зі зброєю.

2. За лінією вогню пістолет має знаходитися у чохла, футлярі або коробці.

3. Виймати пістолет з чохла, футляру або коробки можна тільки на лінії вогню після команди «Приготуватись».

4. Дозволено використовувати тільки справну зброю, виключаючи свавільний постріл.

5. В ході виконання вправи та під час тренування стрілок може покласти пістолет (випустивши його з рук) тільки після того, коли відкрито пулеприймач.

6. Заборонено торкатися пістолету, коли у зоні стрільби знаходяться люди.

7. Зробивши у вправі останній постріл (або після того, як подана команда «Стоп», «Розряджай»), стрілок має негайно розрядити пістолет та, не залишаючи своєї вогневої позиції, пред'явити судді лінії вогню пістолет з відкритим пулеприймачем.

8. В ході виконання вправи та під час тренування заборонено наводити навіть незаряджений пістолет будь-куди, крім зони стрільби. Пістолет, покладений стрілком, має бути направлений у бік мішені.

9. Заборонено брати пістолет іншого стрілка (або торкатися його пістолету) без дозволу цього стрілка. Без дозволу стрілка (але в його присутності) його пістолет може брати тільки суддя лінії вогню та суддя з контролю зброї.

10. Заборонено залишати зброю без нагляду.

4. Правила поведінки учасників та суддів під час виконання вправи

1. Після команди «Приготуватися» та до команд «Стоп», «Розряджай» на лінії вогню учасникам та суддям заборонено шуміти та голосно розмовляти.

2. Стрілкам заборонено користуватися відео-, аудіотехнікою (ця заборона діє як під час виконання вправи, так і під час офіційного тренування та пристрілки).

3. Суддя не може турбувати стрілка, якщо той не порушує Правил. Контрольну перевірку зброї та одягу належить проводити у паузах між пострілами (або серіями) і таким чином, щоб це не заважати іншим стрілкам.

4. Коли стрілок цілиться, його можна зупинити тільки у випадку порушення безпеки чи наявного порушення напоготівки.

5. Капітану (представнику) команди, тренеру або стрілку, який не бере участь у виконанні вправи, заборонено виходити на лінію вогню після команди «Приготуватися» та до подачі команд «Стоп», «Розряджай». Допомогу стрілку вони можуть надавати тільки за лінією вогню.

6. Коли під час виконання вправи стрілок знаходиться на лінії вогню, тренеру та представнику команди заборонено у будь-якому виді (формі) керувати його діями, надавати йому будь-яку раду чи звертатись до нього, а стрілку заборонено звертатись до тренера або представника команди.

5. Правила виконання вправи

1. Вправа виконується у відповідності до програми. Зміни та щити визначаються жеребкуванням.

2. У спортивних змаганнях всі дії зі зброєю проводяться за командою суддів. Подаються команди:

- 1) «Приготуватися» – за п'ять хвилин;
- 2) «Заряджай» – через п'ять хвилин після команди «Приготуватися»;
- 3) «Старт» – через 2-3 сек. після команди «Заряджай».
- 4) Після закінчення виконання вправи подаються команди «Стоп», «Розряджай».

3. Підготовка починається за командою старшого судді лінії вогню «Приготуватися». До подачі цієї команди стрілкам заборонено виймати (розчохляти) зброю. Після цієї команди мають бути виставлені пробні мішені.

4. Після команди «Приготуватися» дозволено прицілювання зброєю без пульки та виконання холостих пострілів.

5. В кінці підготовки старший суддя лінії вогню коротко оголошує умови виконання вправи (число залікових пострілів чи серій, час виконання вправи чи серії, число залікових пострілів у мішень, число пробних мішеней, число пробних пострілів чи серій, час на пробні серії, час на стрільбу).

6. В ході виконання вправи стрілок має стояти на відведеному йому стрілецькому місці (вогнева позиція), ні на що не спираючись та не висуваючись за передню межу лінії вогню. У момент пострілу дульний зріз зброї має знаходитися попереду лінії вогню. Пістолет утримується одною рукою, спуск курка виконується пальцем тієї ж руки.

7. Заборонено закріплювати зап'ястя руки, що утримує зброю, носити на цій руці годинники, браслети, напульсники, а також використовувати пристрої, які можуть слугувати опорою для пістолету та утримуючої його руки.

8. Відлік часу у вправі або серіях починається від моменту подачі команди «Старт» та припиняється подачею команди «Стоп». У вправі з роздільним часом на пробні та залікові постріли команди «Заряджай», «Старт», «Стоп», «Розряджай» подаються для виконання пробних пострілів.

9. Для виконання вправи у мішень № 9 кількість пробних пострілів необмежена, кількість залікових пострілів – у залежності від програми спортивних змагань, два або п'ять пострілів у мішень. Час на пробні та залікові постріли – 20 хв.

10. В разі складності заміни мішеней одночасно можуть виставлятися до чотирьох мішеней (дві у два ряди), стрільба проводиться серіями з декількох пострілів, час на серію відповідає числу пострілів серії у хвилинах.

11. Юнаки та дівчата (вік 10-12 років) можуть виконувати вправу з пневматичного пістолету чи з пневматичної гвинтівки. Для стрільби з пневматичної гвинтівки використовують мішень № 8 (Додаток 10). Кількість пробних пострілів 3, час на них – 3 хв; залікових пострілів 10, час на них – 10 хв. Загальний час стрільби – 13 хв.

6. Порушення правил

1. Якщо стрілок починає вправу з неперевіреною або недопущеною зброєю, виконання вправи цим стрілком має бути негайно зупинено суддею лінії вогню. Стрілок має бути направлений до судді зі зброї, і якщо з'ясується, що все відповідає правилам, кожен заліковий постріл, зроблений стрілком до того, коли було виявлено це порушення, зараховується з відрахуванням двох штрафних очок, а якщо не відповідає, учасник має бути дискваліфікованим.

2. Якщо стрілок робить постріл чи розрядку компресійної камери (без пульки у стволі зброї) до команди «Старт», він дискваліфікується.

3. Якщо у разі стрільби з пневматичного пістолету стрілок зробить розрядку компресійної камери (без пульки у стволі зброї), після того, як виставлена залікова мішень, це має бути зараховано як промах (нуль).

4. Виставлену першу залікову мішень (чергову залікову мішень, якщо це порушення мало місце між заліковими пострілами) стрілок має пропустити без пострілу або зробити у мішень на один постріл менше (якщо на спортивних змаганнях виконується більше одного залікового пострілу у кожен мішень).

5. Якщо один стрілок зробить залікових пострілів більше, ніж передбачено Правилами, зайві постріли мають бути анульовані. Якщо неможливо встановити результативність зайвих пострілів, в останній мішені (останніх мішенях) мають бути анульовані пробоїни вищої результативності за числом зайвих пострілів. Крім цього за кожен зайвий постріл стрілок має бути оштрафований на два очки, які вираховуються з пострілу (пострілів) нижчої результативності першої серії вправи.

6. Постріл, зроблений після команди «Стоп», зараховується як промах. Якщо неможливо визначити який з пострілів був зроблений після команди «Стоп», анулюється кращий постріл в останній мішені (мішенях).

7. Якщо стрілок вважає, що йому завадили в ході виконання пострілу, він має направити пістолет донизу та негайно звернути увагу судді лінії вогню, піднявши вільну руку, не заважаючи іншим стрілкам:

- 1) якщо заява стрілка виявиться правильною, постріл анулюється і стрілок, повторивши цей постріл, дострілює серію;
- 2) якщо заява стрілка виявиться неправильною, а він зробив постріл або закінчив серію, цей постріл або серія мають бути йому зараховані;
- 3) якщо заява стрілка виявиться неправильною, а він не робив постріл або не став закінчувати серію, стрілок виконує незроблений постріл, який зараховується без штрафу.

7. Помилки

1. Якщо стрілок, виконуючи пробний постріл, влучає у чужу залікову мішень, він має бути оштрафований на два очка, які відраховуються з пробоїн гіршої результативності його наступної серії.

2. Якщо стрілок, виконуючи заліковий постріл, влучає у чужу залікову мішень, це зараховується йому як промах (нуль). Стрілок, який допустив помилку, має зробити у свою мішень на один постріл менше.

3. Якщо стрілок хоче відмовитися від припущено чужої пробоїни у своїй мішені, він має негайно заявити про це судді лінії вогню:

- 1) якщо суддя лінії вогню впевнений, що стрілок не робив пострілу, що розглядається, ця пробоїна у нього анулюється;
- 2) якщо у судді лінії вогню немає абсолютної впевненості у тому, що стрілок не робив пострілу, який розглядається, ця пробоїна йому зараховується.

4. Рішення анулювання пробоїн приймається у тому випадку, коли:

- 1) контролер на основі спостережень за діями стрілка та його мішенню підтверджує, що стрілок не робив цього пострілу;
- 2) приблизно у цей же час стрілок, який виконує вправу на одній з двох (чи трьох) сусідніх вогневих позицій, заявив (а його контролер підтвердив), що ним зроблений постріл, але пробоїна у його мішені відсутня.

5. Якщо доказано, що у заліковій мішені стрілка крім належної йому пробоїни є чужа, проте неможливо встановити належність пробоїн, з двох розглянутих пробоїн стрілку зараховується пробоїна вищої результативності.

6. Якщо у заліковій мішені стрілка пробоїн виявилось більше, ніж передбачено програмою, проте неможливо довести, що ці постріли зроблені іншими стрілками, у цій мішені анулюється відповідне число зайвих пробоїн вищої результативності.

7. Якщо стрілок помилково зробить в одну зі своїх залікових мішеней пострілів більше (менше), ніж передбачено програмою, у наступну мішень має зробити відповідно менше (більше) число пострілів. За кожну помилку у вправі (тобто за кожен помилковий постріл) стрілок штрафується на два очка.

8. У випадках помилкового числа пострілів в одну мішень суддя КВР, визначаючи результати стрільби, переносить результативність зайвого помилкового пострілу (пострілів) у мішень (мішені) з недостатньою кількістю пострілів так, щоб у всіх мішенях виявилось число пострілів, передбачених програмою. Якщо неможливо виявити який саме постріл у мішені з зайвими пострілами є помилковим, з попередньої мішені у наступну переносять постріли нижчої результативності (або з наступної – постріли вищої результативності), щоб в разі визначення місць у випадку рівності результатів стрілок, який зробив помилку, не зміг отримати переваги.

8. Несправність зброї

1. Якщо під час виконання вправи пістолет стрілка виявиться несправним, він може його відремонтувати або замінити на інший, перевірений та допущений суддею зі зброї.

2. У зв'язку з ремонтом або заміною зброї стрілку може бути представлено у тій самій зміні додатковий час рівний перерві, але не більше 15 хвилин, тільки у тому випадку, якщо несправність зброї виникла не з вини самого стрілка, та перерва у стрільбі перевищила три хвилини поспіль.

3. Якщо несправність зброї виникла не з вини стрілка, а пов'язана з її ремонтом або заміною перерва перевищила п'ять хвилин поспіль, стрілок має право на додаткові пробні постріли у кількості, встановленими правилами для даної вправи, для чого йому надається одна пробна мішень. Додаткові пробні постріли виконуються перед продовженням перерваної залікової стрільби, причому у вправах з необмеженим числом пробних пострілів, спеціального додаткового часу для додаткових пострілів при цьому не надається, а у вправах з обмеженим числом пробних пострілів надається додатковий час, рівний встановленим правилам для пробних пострілів у даній вправі.

4. Якщо конструкція мішенного пристрою не дозволяє швидко вставити додаткову пробну мішень, додаткові пробні постріли стрілок може зробити у наступну залікову мішень, а у наступну після неї залікову мішень має зробити відповідно більше число пострілів, що має бути проконтрольовано та зафіксовано суддями лінії вогню, лінії мішеней та КВР та не вважатись помилкою.

5. Якщо у стрільбі з пневматичного пістолету стрілок має переривати стрільбу для заміни чи підзарядки газового балону, йому не надається додатковий час та додаткові пробні постріли.

9. Несправність обладнання та перерви у стрільбі

1. Якщо в ході виконання вправи стрільби буде перерва за незалежних від стрілка причин (несправність обладнання та мішенних пристроїв, припинення подачі електроенергії тощо):

- 1) в разі тривалості перерви більше трьох хвилин поспіль стрілок має право на додатковий час, рівний перерві;
- 2) в разі тривалості перерви більше п'яти хвилин поспіль стрілок, окрім додаткового часу, рівного перерві, має право на додаткові пробні постріли у кількості, встановленій Правилами для даної вправи, для чого йому надається одна пробна мішень.

2. Якщо стрілок вважає, що заміна мішеней робиться з затримкою через несправність обладнання або через повільну роботу суддів лінії мішеней, він може зробити заяву судді лінії вогню. Якщо суддя вирішить, що претензія стрілка обґрунтована, він має негайно вжити заходів для усунення недоліків.

3. Якщо в ході виконання вправи стрільби в електронні мішені виникла перерва через відмову одного з мішенних пристроїв, суддя лінії вогню має зупинити час та усунути несправність, після чого всі учасники продовжують виконання вправи.

4. Якщо в ході виконання вправи стрільби в електронні мішені виникла перерва через відмову всіх мішенних пристроїв у тирі, дотримується процедура:

- 1) старший суддя лінії вогню має зупинити стрільбу та зафіксувати час, який минув після початку виконання вправи до моменту відмови;
- 2) мають бути зареєстровані всі залікові постріли, виконані кожним стрілком до моменту відмови пристроїв;
- 3) після того, як буде усунено несправність пристроїв, стрілкам надається п'ять хвилин для виконання необмеженої кількості пробних пострілів. Щодо часу початку виконання пробних пострілів має бути оголошено не менше ніж за п'ять хвилин.

10. Визначення результатів стрільби

1. Технічні результати учасників спортивних змагань зі стрільби визначаються результативністю пробоїн у залікових мішенях. Попередні результати нараховуються за показниками очок з таблиць оцінок результатів стрільби (Додаток 11).

2. В разі однакових результатів стрільби перевагу отримує учасник, який має кращий результат у останній (останніх) серії.

ХІІ. Загальні положення проведення дисципліни веслування

1. Умови проведення спортивних змагань з веслування

1. Веслування проводиться на однотипних шлюпках, сертифікованих Федерацією, на відкритих та закритих водоймах або ергометрах у приміщеннях

та на вулиці. Конструкція, форма, розміри і матеріал, застосований для виготовлення весел, банок і кочетів – довільні.

2. Під час веслування на шлюпках спортсмени сидять спиною вперед на рухомих каретках в човнах з невиносними кочетами, вісь обертання яких не виходить за межі бортів човна. Під час веслування на ергометрах спортсмен сидить у спеціальному веслувальному тренажері.

3. Організатори спортивних змагань надають шлюпки або ергометри, які розігруються між командами шляхом жеребкування.

4. Вихід на воду для участі в заїздах або тренувань дозволяється тільки шлюпкам, які обладнані згідно з вимогами цих Правил.

2. Вимір дистанції

1. Спортивні змагання проводяться на дистанціях, обладнаних відповідно до цих Правил та затверджених ФМБУ.

2. Для виміру дистанції використовуються комплексно топографічні та онлайн карти з прив'язкою до орієнтирів на місцевості, електронні прилади з GPS (GPS-навігатори, ехолоти, мобільні телефони з відповідним ПЗ).

3. Обладнання веслувальної дистанції

1. Дистанцію для спортивних змагань необхідно облаштовувати на водній акваторії, на якій є можливість створення безпечних умов учасникам спортивних змагань. Бажана наявність прямої дистанції.

2. Довжина дистанції має точно відповідати розміру, визначеному в Регламенті. Помилка у вимірі не може перевищувати 1% від довжини дистанції. Необхідно не менше 50 м вільної води за лінією фінішу.

3. Ширина дистанції має дозволяти стрій не менше чотирьох «вод». Ширина «води» для кожної шлюпки має бути 15 м.

4. Дистанція на 185 м розмічається буями на стартовій та фінішній лініях.

5. Дистанція на 500 м розмічається буями на стартовій, фінішній лініях та половині дистанції (250 м).

6. Дистанція на 1000 м, 2000 м розмічається буями на стартовій, фінішній лініях та кожні 500 м дистанції.

7. Дистанція на 10000 м розмічається буями на стартовій-фінішній лінії, поворотним буєм на відстані 5000 м та буями дистанцією у видимій відстані. Якщо акваторія менше 5000 м, поворотний буй може встановлюватися на відстані 2500 м або 1000 м від лінії старту/фінішу.

8. Дистанція на одну та десять годин розмічається буями на стартовій-фінішній лінії, поворотним буями та буями дистанцією у видимій відстані.

9. Буї мають бути виготовлені з матеріалу, що не представляє небезпеку для шлюпок і весел, мати добре помітні розміри і фарбування.

4. Заходи безпеки

1. Під час проведення спортивних змагань дистанція має бути звільнена від стороннього руху.

2. У дні спортивних змагань на гоночній дистанції має бути встановлений розклад тренувань учасників.

3. Категорично забороняється зустрічний рух шлюпок дистанцією на тренуваннях, в разі підходу на старт, під час проведення заїздів.

4. На видному місці має бути вивішена схема руху шлюпок на водоймі, порядок підходу шлюпок до старту.

5. Усі човни, що змагаються, мають повну аптечку першої допомоги протягом усіх спортивних змагань. Цієї аптечки має бути достатньо, щоб впоратися з невеликими порізами, саднами, розтягненнями та іншими незначними пошкодженнями.

5. Розподіл команд у заїздах та стартових місцях («водах»)

1. Розподіл матеріальної частини, а також команд у заїздах та стартових місцях «водах» визначається жеребкуванням.

2. Під час жеребкування допускається «розсіювання» найсильніших команд у заїздах.

3. До початку жеребкування головний суддя повідомляє порядок його проведення, кількості команд і на яких умовах буде здійснюватися допуск їх до наступних етапів спортивних змагань.

4. Кількість команд, що стартують, залежить від ширини дистанції і не може перевищувати шести.

5. Для надання командам рівних умов може бути проведене повторне жеребкування матеріальної частини перед наступними заїздами.

6. Старт

1. Старти можуть бути загальними і роздільними.

2. Команди мають не пізніше ніж за дві хвилини зайняти місця і бути готовими прийняти старт, у протилежному випадку – попередження, прирівняне до фальстарту.

3. Стартер за чергою опитує учасників щодо готовності прийняти старт. Можливе загальне опитування. Готовність стартувати стернові підтверджують підняттям руки.

4. Переконавшись, що команди розміщені правильно і судді-арбітри готові супроводжувати заїзд, стартер дає старт: вимовляє команду «На воду», різко опускає прапор, у разі необхідності дублюючи команду пострілом з ракетниці або ударом у дзвін.

5. В разі фальстарту або аварії в стартовій зоні заїзд зупиняється, судна повертаються на лінію старту. Сигналом щодо поломки весла або кочета є піднята вгору рука стернового. У випадку поломки весла або кочета в стартовій зоні вони мають бути змінені протягом 10 хв, у протилежному випадку учасники до повторного старту не допускаються. У випадку необґрунтованої подачі сигналу для зупинки заїзду команда знімається з заїзду.

6. Фальстартом є всякий рух шлюпки вперед перетинаючи стартову лінію до команди «На воду».

7. Учасники, яким зараховані два фальстарти, знімаються з даного заїзду. Загальна кількість фальстартів у заїзді не може бути більш п'яти, у протилежному випадку старт переноситься. У число п'яти фальстартів не входять попередження за запізнення на старт, прирівняні до фальстарту.

8. Невиконання вимог стартера карається зняттям команди з заїзду.

7. Проходження дистанції

1. Команда, яка прийняла старт, зобов'язана пройти дистанцію відповідно до Правил у гоночному темпі, закінчивши її перетинанням фінішної лінії.

2. Команди шлюпок мають триматися своєї «води», уникати перетинання шляху інших шлюпок і не заважати іншим рухатися своєю «водою». Тільки арбітр виносить рішення йде шлюпка своєю «водою» чи ні.

3. Арбітр може двічі скомандувати екіпажу шлюпки «відрулитися», на третій раз робить попередження. Якщо команда продовжує заважати суперникові, арбітр, не зупиняючи заїзду, має запропонувати команді-порушниці зійти з дистанції.

4. Якщо команда не стартувала або порушила Правила, але одержала право брати участь у подальших етапах спортивних змагань, суддівська колегія може зобов'язати її пройти дистанцію, встановивши її контрольний час.

5. Команда, яка виходить за межі своєї «води», не може отримувати з цього вигоди або створювати перешкоди супернику.

6. Команди під час перегонів не можуть супроводжуватися сторонніми шлюпками або катерами. За це арбітр може зняти з гонки за порушення Правил.

8. Навал

1. Якщо навал вплинув на результат перегонів (на розподіл призових місць), заїзд має бути проведений повторно без участі в ньому винної команди.

2. Якщо навал не вплинув на результат перегонів, арбітр може, не зупиняючи заїзд, зняти винну команду з дистанції.

3. Винною в навалі вважається команда, курс шлюпки якої перед навалом не був рівнобіжний середньої лінії дистанції.

4. Якщо команда, порухавши, що суперник зробив їй навал, перестає веслувати до рішення судді, вона несе за це відповідальність.

5. Технічні несправності інвентарю не знімають відповідальності з команди за зроблений навал.

6. Витрати, пов'язані з поломкою інвентарю, що відбулася в результаті навалу, мають бути відшкодовані організацією, до якої належить винна команда.

9. Фініш

1. Вважається, що шлюпка фінішувала, якщо вона перетнула форштевнем фінішну лінію в межах знаків, що огорожують ширину дистанції.

2. Шлюпка, що фінішувала з неповною командою, дискваліфікується.

3. Якщо кілька шлюпок одночасно перетнули лінію фінішу і немає можливості технічними засобами визначити порядок приходу, головний суддя може призначити повторну гонку для визначення місць команд, що одночасно фінішували.

10. Визначення результатів веслування

1. Час проходження дистанції (185 м, 500 м, 1000 м, 2000 м, 10000 м) шлюпкою, що закінчила її першою, вимірюється з моменту подачі сигналу стартером до сигналу судді на фініші.

2. Визначення часу проходження дистанції наступними шлюпками фіксується за відставанням від шлюпки, що фінішувала першою.

3. У програмах змагань триборство, чотириборство, п'ятиборство попередні результати визначаються за показниками очок з таблиць оцінок

результатів з веслування на дистанціях 1000 м або 500 м окремо для чоловіків, юнаків, жінок, дівчат (Додатки 12-13).

4. В окремих випадках допускається визначення часу шлюпки, що фінішувала першою в заїзді, арбітрами, які її супроводжують.

5. У веслувальних перегонах на дистанціях одна година та 10 годин визначається, яка шлюпка пододала більшу дистанцію за вказаний відрізок часу.

11. Контроль проходження дистанції в спортивних онлайн-змаганнях

1. Контроль проходження дистанції в спортивних онлайн-змаганнях здійснюється з використанням GPS за допомогою GPS-навігаторів із визначеними суддівською колегією параметрами.

2. На судні можуть знаходитись декілька навігаційних приладів GPS для фіксації параметрів проходження дистанції (один – основний, інші – запасні). Прилади мають бути задекларовані у суддівській колегії до початку спортивних змагань.

3. Прилад GPS має бути ввімкнений до моменту старту.

4. Спортсмен зобов'язаний надати інформацію щодо підтвердження результатів виконання дисципліни у встановлений організатором термін.

12. Умови проведення веслування на ергометрах

1. Спортивні змагання проводяться на спеціалізованих ергометрах, які імітують веслування на воді. До використання під час спортивних змагань допускаються тільки сертифіковані Федерацією ергометри.

2. Ергометри для спортивних змагань обладнані рухомим сидінням, міцно скріплені з корпусом упорами ніг, що дозволяють імітувати ковзання.

3. Ергометри забезпечені локальним або віддаленим монітором продуктивності, що показує хронометраж діяльності весляра. Монітори ергометрів демонструють точний пробіг, час, швидкість, темп і кількість калорій, що спалюються.

4. Положення регулюючого клапана на повітряному маховому колесі тренажера виставляється перед стартом.

5. Усі тренажери мають бути однієї фірми та однакових технічних характеристик, мати однаковий ступінь амортизації.

6. Кожен ергометр має бути перевірений на точність вимірюваних результатів. Для цього ергометр закріплюється у вертикальному положенні. На відкритому положенні регулюючого клапана повітряного махового колеса з верхнього положення, який знаходиться у стані спокою, на рукоять надається

навантаження в 10 кг до повного опускання рукояті. Результат проходження цієї відстані має дорівнювати 12 м.

7. Кожний ергометр має бути пронумерованим та встановленим на нековзному покритті, закріплений, щоб не допустити рух тренажера під час заїзду.

8. Майданчик, на якому проводиться веслування, має досягати розміру не менше 60 кв.м, бути обладнаний ергометрами у кількості не менше трьох одиниць з відстанню між ними в 0,75 м. Розмір залу для глядачів має складати не менше 40 кв.м.

13. Старт

1. Не пізніше, ніж за три хвилини до запуску спортивних змагань, стартер починає відміряти час і здійснювати перекличку з оголошенням класу гонки, порядкового номера тренажера та імені весляра.

2. Веслярі займають ергометри та готуються до старту. Перед стартом стартер переконується у готовності хронометриста та рефері до процедури старту, запитує учасників щодо готовності. Після закінчення цього процесу заяви щодо відсутності готовності не приймаються.

3. Далі від стартера надходять команди «Взяти рукояті», «Увага». Судді проводять перевірку та фіксують наявність стартових параметрів на екранах.

4. Потім червоним прапорцем дається відмашка «Старт». Якщо стартовий процес було перервано фальстартом або іншими обставинами, стартер відновлює стартову процедуру перекличкою.

5. Якщо суддя на старті піднімає червоний прапорець, що сигналізує фальстарт, стартер б'є в дзвін (інший сигнал) і зупиняє гонку. Стартер отримує інформацію, хто з учасників має бути покараний, оголошує «Ергометр номер, фальстарт, жовта карта» і видає жовту картку. Покарання жовтою картою залишається чинним до завершення заїзду і дійсно в разі перенесення гонки. Якщо учасник отримує дві жовті картки за заїзд, він дискваліфікується.

6. В разі поломки ергометра не з вини учасника під час проведення заїзду, учаснику надається можливість повторно взяти в ньому участь.

7. Під час заїзду забороняється присутність сторонніх осіб поруч з учасником, виняток становлять суддівська бригада та медперсонал. Суддівська бригада зобов'язана запобігти впливу будь-якого зовнішнього фактора на результати учасників.

14. Фініш

1. Учасник закінчує перегони, коли виконано задачу, поставлену йому на моніторі. Судді фіксують результат. Після цього учасник може встати з ергометру.

15. Визначення результатів веслування на ергометрі

1. Час проходження дистанції (500 м, 1000 м, 2000 м, 5000 м, 10000 м, 21975 м, 42195 м) вимірюється з моменту подачі сигналу стартером до проходження відповідної дистанції, вказаної на моніторі ергометру.

2. На дистанціях 1 хв, 3 хв та 10 хвилин визначається найбільша дистанція, яку подолав учасник за вказаний відрізок часу.

ХІІІ. Загальні положення проведення дисципліни вітрильних перегонів

1. Умови проведення вітрильних перегонів

1. У спортивних змаганнях проводяться три серії вітрильних перегонів. Для командного заліку зараховуються дві кращі серії.

2. Вітрильні перегони проводяться в акваторії осторонь від суднового ходу на шлюпках, сертифікованих ФМБУ.

3. В процесі проведення спортивних змагань учасникам дозволяється:

- 1) використання двох комплектів своїх вітрил з будь-якої тканини, зі сталевим тросом на передніх шкаторинах, булінями на задніх шкаторинах, загальною площею відповідно до вимог класу;
- 2) застосування брасів та бакштагів;
- 3) кріплення передньої шкаторини фока через люверси до щогли;
- 4) кріплення вітрил до рейку тільки через люверси;
- 5) зміцнення галсових та шкотових кутів шляхом нашивання додаткового ліктроса;
- 6) використання своїх щогл, рейок та гіків, за умови відповідності стандарту (розміри: довжина, діаметр, матеріал) для зазначеного типу судна; сталевий фал для підйому вітрил;

Представник команди несе матеріальну відповідальність за пошкодження корпусу судна та його штатного устаткування.

4. Кожне судно має номер на вітрилі. Розмір цифр на вітрилах має бути у межах:

висота – 250-300 мм;
товщина – 30-40 мм;
ширина – 120-150 мм;
відстань між цифрами – 30-40 мм.

Колір номеру переважно чорний, можливий червоний та синій кольори на вітрилах другого комплекту.

5. Суднам дозволяється нести на вітрилах рекламу організацій, які підтримують розвиток видів спорту ФМБУ. Реклама не може погіршувати зовнішній вигляд вітрил та протистояти вимогам керуючих документів ФМБУ.

2. Дистанція

1. Дистанцію для проведення вітрильних перегонів рекомендується встановлювати у формі трикутника та позначати трьома знаками. Старт та фініш обмежуються двома знаками. Тривалість дистанції має складати 45-50 кабельтових.

2. Лінія старту, як правило, встановлюється проти вітру, проходження дистанції проти годинникової стрілки (ліва дистанція). Виходячи з місцевих умов, Вітрильницької інструкції, можуть бути прийняті інші варіанти дистанції, але, за умови, що ділянка лавірування становить не менше 40% загальної довжини дистанції.

3. Знаками, що визначають дистанцію вітрильних перегонів, можуть бути буї або віхи із прапором яскравого кольору. Прапори на знаках, що обмежують лінії старту та фінішу, мають бути іншого кольору, ніж на дистанції.

4. Ширина лінії старту та фінішу має становити не менше суми півтори довжин суден, що стартують.

3. Засоби безпеки

1. Екіпажі команд мають знаходитись у рятувальних жилетах протягом всього часу проведення вітрильних перегонів.

2. Відповідальність за справний стан рятувальних засобів та правильне їх використання несе кожен учасник особисто, в разі проведення юнацьких спортивних змагань – представники команди.

3. Перед виходом на воду стерновий зобов'язаний перевірити наявність та справність рятувальних засобів, справність кермового керування, такелажу та рангоуту. Кріплення такелажу має забезпечувати негайне прибирання вітрил.

4. Усі човни, що змагаються, зобов'язані мати повну аптечку першої допомоги протягом усіх спортивних змагань. Цієї аптечки має бути достатньо, щоб впоратися з невеликими порізами, саднами, розтягненнями та іншими незначними пошкодженнями.

5. В разі сили вітру понад шість балів ходіння під вітрилами забороняється.

4. Вітрильницька інструкція

1. В ході проведення вітрильних перегонів розробляється Вітрильницька інструкція, яку складає та підписує старший суддя з вітрильних перегонів та затверджує головний суддя спортивних змагань. Вимоги Вітрильницької інструкції є обов'язковими до виконання учасниками спортивних змагань.

2. Вітрильницька інструкція містить інформацію:

- 1) особливості акваторії;
- 2) календар перегонів та час сигналу «Попередження»;
- 3) опис повної та скороченої дистанцій, всіх знаків зі вказівкою послідовності їх огинання та місця розташування суддівських суден на знаках;
- 4) опис стартової та фінішної ліній, стартової системи та сигналів;
- 5) приблизну довжину дистанції та приблизну довжину ділянок лавірування;
- 6) контрольний час фінішу, якщо він встановлений;
- 7) контрольний час, якщо він передбачений, для суден після фінішу першого судна;
- 8) правило однієї хвилини, у разі застосування;
- 9) сигнали відкликання в разі фальстарту, скорочень, відміни перегонів;
- 10) час, протягом якого відкритий старт;
- 11) заходи безпеки (з урахуванням місцевих умов);
- 12) процедуру подачі протесту, час та місце розбору протестів;
- 13) процедуру зміни Вітрильницької інструкції;
- 14) вказівки щодо інших дій суддівської колегії.

3. Вітрильницька інструкція не може дублювати інформацію, викладену у Правилах та Регламенті.

4. Суддівська колегія має право змінити або доповнити Вітрильницьку інструкцію за умови, якщо кожне судно сповіщене щодо цього не пізніше сигналу «Попередження».

5. Надання допомоги

1. Всі судна зобов'язані надавати допомогу судну або особі, що потрапили у небезпеку. Якщо в цьому разі цьому судно, що не несе

відповідальність за нещасний випадок, надаючи допомогу, погіршило свої можливості посісти краще місце, суддівська колегія має вирішити питання компенсації йому загубленого часу або місця (з відставання або місця на момент походження знаку перед наданням допомоги).

2. Судно, що мало можливість надати допомогу та не зробила цього, підлягає дискваліфікації.

3. Член екіпажу судна, який опинився за бортом під час перегонів, має бути взятий на борт. У протилежному випадку судно зобов'язане припинити перегони.

6. Принцип чесної боротьби

1. Екіпаж судна має змагатись, використовуючи тільки вміння керувати судном, що йде під вітрилом. Він має дотримуватись Правил та загальноприйнятих принципів спортивної поведінки та чесної боротьби.

2. Покарати судно за цим Правилком можна тільки у випадку, коли буде явно встановлено, що порушено принцип чесної спортивної боротьби.

7. Засоби руху

1. Головне правило руху – для руху судна не можуть використовуватися ніякі інші засоби, крім вітру та води для збільшення або зменшення швидкості. Не можна зменшувати швидкість судна непередбачуваними засобами. Для керування судном в аварійних обставинах замість керма може бути використані весло або інший предмет. Екіпаж може регулювати положення вітрила та виконувати інші дії у відповідності до морської практики, але не може використовувати для збільшення швидкості заборонені дії – пампінг, скалінг, рокінг, учінг.

2. Судно, що сіло на мілину або зчепилося з іншим судном (або будь-якою перешкодою), для свого звільнення не може отримувати сторонньої допомоги від будь-кого, за винятком екіпажу судна, з яким воно зчепилося. Будь-яке використане спорядження може бути взяте на борт, перш ніж судно продовжить перегони.

3. У випадку, коли судно не може знятися з мілини за допомогою вітрил та відпорного гаку, воно може використати будь-які засоби, при цьому мають бути прибрані вітрила та рангоут. Протягування судна через мілину на вітер забороняється.

4. Будь-які засоби руху можуть бути використані для надання допомоги особі або іншому екіпажу, який перебуває у небезпеці.

8. Стартові сигнали

1. В процесі вітрильних перегонів рекомендується використовувати сигнальні прапори (Додаток 14). Інші варіанти подання сигналів обумовлюються у Вітрильницькій інструкції.

2. В ході виконання процедури старту подаються сигнали:

- 1) «попередження» – піднімається прапор класу та дається звуковий сигнал за 10 хвилин до сигналу «старт відкритий»;
- 2) «підготовчий» – піднімається прапор «шлюпковий» та дається звуковий сигнал за п'ять хвилин до сигналу «старт відкритий»;
- 3) «старт відкритий» – виконується спуск прапору класу та «шлюпкового», й дається звуковий сигнал.

3. У випадку помилки у відліку часу між стартовими сигналами рекомендується дати загальний відгук або припинити перегони та повторити процедуру старту та сигналу «попередження».

4. Час обчислюється за зоровими сигналами і помилка за часом пострілу або іншого звукового сигналу (або їх відсутність) не береться до уваги.

9. Припинення або скорочення перегонів

1. Суддівська колегія має право до або після сигналу «старт відкритий» скоротити дистанцію або припинити перегони через несприятливі умови, недостатній вітер та інші причин, що впливають на безпеку проведення перегонів.

2. Якщо перегони були припинені, має бути визначений час їх проведення та доведено до відома стернових.

10. Початок та закінчення перегонів

1. Судном, що стартує (бере участь у перегонах), вважається судно, яке після сигналу «підготовчий» маневрує поблизу лінії старту.

2. Перегони починаються з сигналу «старт відкритий», судно зобов'язане підкорятися правилам перегонів з моменту сигналу «підготовчий» та до моменту, коли судно фінішує та зійде з лінії фінішу або припинить перегони.

3. Судно стартує якщо будь-яка частина вітрила судна, його екіпажу або устаткування є на боці дистанції від стартової лінії у момент сигналу «старт відкритий» (фальстарт), судно має повністю пройти під вітрилом через одне із подовжень стартової лінії на передстартовий бік стартової лінії, перш ніж стартувати.

4. В разі великої кількості суден, що беруть участь у перегонах, суддівська колегія може вводити правило однієї хвилини. За цим правилом, під час останньої хвилини перед сигналом «старт відкритий», судна не можуть заходити та знаходитися з боку дистанції за лінією старту та її подовженнями.

5. Якщо будь-яка частина корпусу, озброєння або екіпажу судна є на боці дистанції протягом останньої хвилини перед сигналом «старт відкритий», судно має повернутися, ідучи під вітрилом, на передстартову сторону через одне з подовжень стартової лінії. Якщо судно не виконало команду суддівської бригади, йому зараховується фальстарт.

6. Якщо судно, будь-яка частина корпусу, екіпажу або озброєння якого буде зафіксована в межах трикутника з вершинами – обома кінцями стартової лінії та першим знаком дистанції – протягом однієї хвилини до сигналу «старт відкритий», воно має бути дискваліфіковано у цій серії перегонів.

7. Судно фінішує якщо судно прийняте на фініші, але не зійшло з лінії фінішу та навалило на знак, що обмежує лінію фінішу, воно зобов'язано обігнути знак та фінішувати повторно з належної сторони. Час фіксується за повторним фінішем.

8. Судно не має перетинати фінішну лінію всім корпусом. Після фінішу воно може зійти з фінішної лінії в будь-якому напрямку, не заважаючи фінішувати іншим суднам.

11. Загальні обмеження

1. Ці обмеження набувають чинності з моменту подачі сигналу «Підготовчий».

2. Якщо судно, що має право дороги, не прийняло всіх заходів щодо запобігання зіткнення, чим завдало матеріальної шкоди суднам, воно дискваліфікується, як і інше судно.

3. Судно, що має право дороги та змушене змінити курс, має право заявити протест.

4. Поки судно не стартувало та не пройшло лінію старту, будь-який його рух, що змушує інше судно змінити курс для уникнення зіткнення, має виконуватися повільно, таким чином, щоб дати навітряному судну можливість звільнити місця для руху. Підвітряне судно не може приводитись крутіше курсу перегонний бейдевінд.

5. До чи після закінчення перегонів судно не має створювати небезпечних перешкод судну, що перебуває у перегонах.

6. Якщо судно під вітрилом не йде належним курсом, воно не може створювати перешкод судну, що виправдовує себе за допущені порушення.

7. Судно, що має право руху стосовно іншого судна, може змінювати свій курс тільки так, щоб дати можливість судну звільнити місце для руху. Судно, що має право руху, не може заважати судну, що поступається. Виключенням є випадки, коли судно, що має право руху, лягає на належний курс, щоб стартувати (воно має бути на правому галсі, а інше судно – на лівому галсі), або обігнути знак.

12. Правила розбіжності

1. Коли судна перебувають на різних галсах: судно, що йде лівим галсом, має звільняти дорогу судну, що йде правим галсом.

13. Правила руху, коли судна перебувають на одному галсі

1. Судна перекриті. Навітряне судно звільняє дорогу підвітряному судну.

2. Судна не перекриті. Судно, яке йде чисто позаду, має сторонитися судна, що йде чисто попереду.

3. Установлення перекритості. Коли судно, яке йшло чисто позаду, зв'язується з підвітряної сторони з переднім судном, підвітряне судно має у початковій стадії надати навітряному судну достатнє місце та можливість звільнити місце для руху.

14. На одному галсі – до того, як судно зійшло зі стартової лінії

1. Плавання під вітрилом вище курсу перегоновий бейдевінд. До старту та проході стартової лінії підвітряне судно не може йти під вітрилом вище курсу перегоновий бейдевінд, коли навітряне судно перебуває у положенні щогла на траверзі та змушено було б змінити курс, щоб звільнити дорогу.

2. Приведення. Поки судно, що йде чисто попереду або є підвітряним, не стартувало та не пройшло стартову лінію, воно зобов'язано будь-яке приведення, що змушує інше судно змінити курс з метою звільнення місця для руху повільно та у початковій стадії таким чином, щоб дати навітряному судну місце та можливість звільнити місце для руху.

15. На одному галсі – після того, як судно зійшло зі стартової лінії

1. Плавання під вітрилом вище належного курсу. Коли судна стартували та зійшли зі стартової лінії, підвітряне судно не може йти під вітрилом вище свого належного курсу, якщо у будь-який момент існування перекритості навітряне судно було б у положенні щогла на траверзі. Виключення становлять випадки, коли підвітряне судно приводиться та робить поворот оверштаг, не заважаючи навітряному судну.

2. Приведення. Після старту, коли судно зійшло зі стартової лінії та йде чисто попереду або є підвітряним, воно може приводитися доти, поки навітряне судно не виявилось у положенні щогла на траверзі.

3. Плавання нижче належного курсу. На ділянці дистанції, яка проходить повним курсом, судно не може йти під вітрилом нижче свого належного курсу, якщо воно перебуває у межах трьох повних довжин свого корпусу від підвітряного судна або від судна, що перебуває чисто позаду та тримає курс на прохід з його підвітряного боку. Виключенням є випадки, коли таке судно увалюється та робить поворот фордевінд, лягаючи на новий належний курс та не заважаючи при цьому іншому судну.

16. Інші обмеження дій підвітряного судна

1. Сумніви щодо положення «щогла на траверзі». Якщо є сумнів у досягненні навітряного судна положення щогла на траверзі, а його стерновий попереджає окликом: «Щогла на траверзі» або словами того ж значення, то підвітряне судно має відразу підкоритися такому оклику. Якщо вважає оклик неправильним, може тільки подати протест.

2. Обмеження, що стосується безпеки. Підвітряне судно може приводитись тільки тоді, коли має на це право стосовно всіх суден, що мають відношення до його приведення. В разі наявності такого права всі судна зобов'язані відповісти на його приведення, навіть якщо проміжне судно (судна) не має право приводитися стосовно інших.

17. Зміна галсу – повороти оверштаг та фордевінд

1. Судно, що робить поворот оверштаг або фордевінд, не може створювати перешкод судну, що перебуває на галсі.

2. Під час повороту оверштаг після того, як судно пройшло положення левентик, воно має звільнити місце для руху іншому судну поки воно не виявиться на курсі перегоновий бейдевінд. Протягом цього часу правила глави 15 розділу XIII цих Правил не застосовуються. Якщо під це правило попадають два судна, звільнити місце для руху має те, що перебуває з лівої сторони іншого судна.

3. Перехідний момент. Якщо після повороту оверштаг або фордевінд судно попадає у положення, що дає право дороги, воно має повертати та закінчити поворот оверштаг або фордевінд на такій відстані від судна, що перебуває на галсі, щоб дати останньому можливість звільнити дорогу, не змушуючи його змінювати курс.

4. Обов'язок судна, що робить поворот. Виконуючи поворот оверштаг або фордевінд, судно бере на себе обов'язок довести жури, що воно закінчило цей поворот відповідно до вимоги пункту 3 глави 17 розділу XIII цих Правил.

5. Одночасні повороти оверштаг або фордевінд. Коли два судна роблять одночасно повороти оверштаг або фордевінд, судно, що перебуває ліворуч від іншого судна, має звільнити дорогу. Коли одне судно робить поворот оверштаг, а інше – фордевінд, дорогу має уступати судно, що робить поворот оверштаг.

18. Огинання та проходження знаків та перешкод

1. Це правило застосовують до суден, які приготувалися обігнути або пройти знак з одного й того ж запропонованого боку або перешкоду з одного й того ж боку.

2. Це правило не застосовують:

- 1) біля стартового знаку, оточеного вільною водою (включаючи такий знак, що є перешкодою), коли судно наближається до стартової лінії з метою взяти старт і до відходу від стартових знаків. Однак після сигналу «Старт відкритий» підвітряне судно не може позбавляти навітряне судно місця біля такого знаку, ідучи під вітрилом крутіше курсу перегоновий бейдевінд;
- 2) до двох суден, що перебувають на різних галсах: якщо вони лавірують, або якщо одному з них, але не обом, необхідно зробити поворот оверштаг, щоб обігнути або пройти знак чи уникнути перешкоду.

3. Коли судна перекриті.

- 1) зовнішнє судно. Зовнішнє судно має дати місце для огинання або проходження знаку або перешкоди кожному внутрішньому зв'язаному з ним судну. Це місце містить у собі простір для повороту оверштаг або фордевінд, якщо такий поворот є складовою частиною маневру з огинання або проходження. Зовнішнє судно, що підійшло до знаку або перешкоди на відстань двох повних довжин свого корпусу, пов'язане з внутрішнім судном, має надати йому необхідне місце, навіть якщо потім зв'язаність буде припинена. Зовнішнє судно, яке стверджує, що зв'язаність з внутрішнім судном була припинена, бере на себе обов'язок довести журі, що воно виявилось чисто попереду внутрішнього судна, коли знаходилось від знака або перешкоди на відстані більше двох повних довжин свого корпусу;
- 2) внутрішнє судно. Судно, яке стверджує, що воно було внутрішнім та перекритим, бере на себе обов'язок довести журі, що воно встановило зв'язаність відповідно до вимоги пункту 5 глави 18 розділу XIII цих Правил. Якщо внутрішнє з двох або більше перекритих суден перебувають на іншому галсі стосовно інших, або якщо воно перебуває на тому ж галсі, але не має права на приведення, та йому необхідно зробити поворот фордевінд, щоб безпосередньо лягти на належний курс на наступний знак, воно має виконати цей поворот при першій же розумній можливості.

4. Коли судна не перекриті.

- 1) судно, що йде чисто позаду, у той момент, коли судно, що йде чисто попереду, підходить до знаку або перешкоди на відстань у дві повні довжини його корпусу, має сторонитися судна, що йде чисто попереду, до закінчення його маневру з огинання або проходження знаку, або перешкоди за умови, що судно, яке йде чисто попереду, залишається на тому ж галсі, або робить поворот фордевінд. Судно, що йде чисто попереду, не зобов'язано надавати місце судну, що йде чисто позаду, до того, як буде встановлена перекритість;
- 2) судно, що йде чисто попереду та робить поворот оверштаг для огинання знаку, підкоряється вимогам глави 17 розділу XIII цих Правил. Але судно, що йде чисто позаду, не може приводитись крутіше курсу перегоновий бейдевінд, щоб перешкодити судну, що йде чисто попереду, зробити поворот оверштаг.

5. Обмеження з встановлення перекритості.

- 1) судно, що встановлює положення перекритості з внутрішньої сторони з судном, яке йде чисто попереду, одержує право на місце за пунктом 3 глави 18 розділу XIII цих Правил тільки тоді, коли зовнішнє судно у той момент має можливість надати місце та коли перекритість встановлюється з положення чисто позаду на відстані більшій двох повних довжин його корпусу від знаку або перешкоди;
- 2) проте якщо судно закінчує поворот оверштаг на відстані меншій двох повних довжин її корпусу від знаку або перешкоди, воно має надати місце, передбачене пунктом 1 глави 19 розділу XIII цих Правил судну, що не може потім приведенням уникнути встановлення перекритості з внутрішньої сторони;
- 3) обмеження, що діють біля перешкоди великої довжини. Коли судна проходять перешкоду великої довжини, таку як мілина, берег або інше судно, правило пункту 4 глави 17 розділу XIII не застосовується, і судно, що йде чисто позаду, може перекритися з судном, що йде чисто попереду, за умови, що у цей момент є місце для безпечного проходу між переднім судном та цією перешкодою.

19. Лавірування, вимога окликом місця для повороту оверштаг від перешкоди

1. Оклик. Якщо два судна знаходяться на одному галсі та безпека плавання потребує від судна, яке знаходиться чисто попереду, або підвітряного, що йде курсом перегоновий бейдевінд, істотної зміни курсу для запобігання перешкоди, та якщо воно має намір зробити поворот оверштаг, але не може повернути без зіткнення з іншим судном, воно має окликом вимагати у цього судна місце для повороту оверштаг та маневру, що дозволяє розійтися з ним. Не можна робити оклик та поворот оверштаг одночасно.

2. Відповідний маневр. Після оклику стерновий запитаного судна за першої можливості має відповісти: «Повертайте» або що-небудь подібне у цьому випадку, зробити поворот оверштаг та надати судну, що окликало, місце для повороту оверштаг та можливість розійтись. Судно, що окликало, має негайно зробити поворот оверштаг. Судно, яке окликали, відповівши «Повертайте», бере на себе відповідальність довести журі, що воно надало достатньо місця.

3. Обмеження у випадку, коли перешкода є знаком. Якщо перешкодою є стартовий знак, оточений вільною водою, або засіб його кріплення до дна, то, наближаючись до стартової лінії, щоб стартувати, та після старту, судно, що йде чисто попереду, або підвітряне судно не має право вимагати місце для повороту оверштаг. Біля інших перешкод, які одночасно є знаками: якщо запитане судно може пройти таку перешкоду, запитуюче судно не має право на одержання місця для повороту оверштаг та маневру, що дозволяє розійтись із запитаним судном. Запитане судно має негайно сповістити це запитуюче судно. Якщо запитане судно надалі не змогло пройти перешкоду, воно має вийти з перегонів або виправдати себе, виконавши покарання, передбачене Вітрильницькою інструкцією.

20. На боці дистанції від стартової лінії

1. Після сигналу «Старт відкритий» судно, що не стартувало та йде з боку дистанції на передстартову сторону стартової лінії або її продовження, має звільнити дорогу всім суднам, які стартували або перебувають на передстартовій стороні стартової лінії доти, поки воно повністю не виявиться на передстартовій стороні. З цього моменту, якщо воно одержує право дороги стосовно іншого судна, воно має надати такому судну місце та можливість звільнити дорогу.

21. Судно, що поступається дорогою після навалу на знак

1. Якщо судно зробило навал на знак та виправдовує себе, воно має звільнити дорогу всім іншим суднам доти, поки не закінчить маневр з виправдання, а якщо воно стартувало – поки не ляже на належний курс до наступного знаку.

22. Проходження дистанції

1. У Вітрильницькій інструкції може встановлюватись контрольний час проходження дистанції. Як правило, воно встановлюється з розрахунку мінімальної швидкості для суден одна морська миля за годину. Виходячи з місцевих умов, Вітрильницькою інструкцією може встановлюватись інший контрольний час. Перегони вважаються такими, що здійснилися, для всіх суден, що беруть участь, якщо перше судно на фініші уклалося у контрольний час, виконавши умови пункту 2 глави 22 розділу XIII цих Правил.

2. Судно має пройти дистанцію під вітрилом, огинаючи або обходячи кожний знак із запропонованої сторони та за встановленою Вітрильницькою інструкцією послідовністю. Умовна лінія, що представляє собою шлях судна від старту до фінішу, має проходити на запропонованій стороні кожного знаку, торкаючись кожного поворотного знаку. Якщо судно не виконало цю вимогу, воно підлягає дискваліфікації.

3. Знак має запропонований бік для судна доти, поки воно не обігнуло або не пройшло його. Знак стартової лінії починає мати запропонований бік, коли судно наближається до стартової лінії з передстартової сторони, щоб стартувати, фінішний знак перестає мати запропонований бік, коли судно фінішує.

23. Навал на знак

1. Судно не має робити навал:

- 1) на стартовий знак перед стартом, або на знак, яким починається, обмежується чи закінчується прохідна під вітрилом ділянка дистанції, або на фінішний знак після фінішу та до того, поки воно не відійде від лінії фінішу та знаків;
- 2) змушувати знак або судно-знак зміститися, щоб уникнути навалу.

2. Якщо судно змушено порушити правила пункту 1 глави 23 розділу XIII цих Правил через неправильні дії іншого судна, воно має бути виправдане у випадках:

- 1) інше судно вийшло з перегонів або виконало покарання, передбачене Вітрильницькою інструкцією, тим самим, визнавши порушення Правил;
- 2) судно подало протест на судно, що змусило його порушити правило, і він був задоволений.

24. Визнання порушення та покарання

1. Судно, що здійснило та визнало порушення будь-якого Правила під час перегонів, має негайно вийти з них або виконати одне з можливих покарань, передбачених Правилами та Вітрильницькою інструкцією, не створюючи перешкод іншим суднам.

2. В разі, коли судно не визнало свого порушення та не зійшло з перегонів, інші судна зобов'язані вважати його таким, що змагається.

3. Судно, що здійснило навал на знак, має виправдати себе, зробивши повторне огинання знаку з належного боку.

4. Судно, що здійснило навал на інше судно або не поступилося дорогою судну відповідно до Правил, може виправдати себе, зробивши поворот на 720°.

25. Протести

1. Судно має право:

- 1) протестувати проти будь-якого іншого судна, але якщо протест пов'язаний з посиленням на порушення перегонових правил, може бути поданий тільки судном-учасником конфлікту або його очевидцем;
- 2) вимагати відновлення результату.

2. Суддівська бригада має право:

- 1) протестувати проти будь-якого судна, але не на підставі повідомлення члена екіпажу іншого судна, або повідомлення іншої зацікавленої сторони, або інформації, отриманої з протесту, визнаного недійсним;
- 2) вимагати, щоб журі розглянуло питання відновлення результату;
- 3) повідомити журі щодо необхідності дій згідно з главою 27 XIII розділу цих Правил.

3. Судно, яке має намір протестувати, зобов'язано:

- 1) сповістити інше судно окликом «Протест» або іншими словами того ж значення;
- 2) підняти на видному місці такелажу або озброєння протестовий прапор та нести його протягом всієї серії перегонів;
- 3) на фініші дати відмашку протестовим прапором до одержання відповіді з суддівського судна;
- 4) повідомити суддівське судно щодо номеру судна, на яке заявляється протест, та його причину.

4. Невиконання цих вимог позбавляє судно права на протест, але суддівська колегія має право діяти за власними спостереженнями.

26. Вимога відновити результат

1. Вимога відновлення результату має бути заснована на твердженні, що результат судна в перегонах істотно погіршився не з його провини, а через:

- 1) неправильні дії або упущення суддівської бригади чи журі;
- 2) ушкодження, отриманого у результаті дій судна, що порушило Правило, або судна, що не перебуває в перегонах та зобов'язаного звільнити дорогу;
- 3) те, що судно надавало допомогу;
- 4) дії судна, що було покарано або до якого були застосовані дисциплінарні заходи.

2. Вимога відновлення результату має бути подана у письмовому вигляді протягом часу, встановленого Правилами.

27. Дії журі

1. Якщо судно не стартувало або не фінішувало, суддівська колегія має відзначити його в протоколі як таке, що не стартувало (НС) або не фінішувало (НФ).

2. Журі має право покарати судно без розгляду протесту якщо:

- 1) судно перетнуло стартову лінію або лінію фінішу з порушенням Правил або Вітрильницької інструкції та не виправило помилку;
- 2) в разі порушення правила однієї хвилини;
- 3) в разі використання пампінгу, скалінгу, рокінгу, учінгу. Судно, покаране відповідно до цього правила, має бути сповіщене оголошенням результатів перегонів.

3. Журі має право:

- 1) протестувати проти будь-якого судна (але не на підставі повідомлення члена екіпажу іншого судна, або повідомлення іншої зацікавленої сторони, або інформації, отриманої з протесту, визнаного недійсним), якщо журі покладається на підставі власних спостережень, що судно грубо порушило Правила;
- 2) за власною ініціативою розглянути питання відновлення результату.

28. Розгляд протесту

1. Вимога розгляду протесту. Судно не може бути покаране без розгляду, окрім випадків, передбачених Правилами.

2. Журі має розглянути протести, подані у комітет, але може погодитися із заявою протестуючого щодо відкликання протесту.

3. Повідомлення сторін. Сторони, що беруть участь у протесті, мають бути сповіщені щодо часу та місця розгляду протесту. Інформація, що є у протесті, має бути доступна всім сторонам, які беруть участь у ньому. Має бути наданий розумний час для підготовки до розгляду.

4. Право бути присутнім при розгляді. Сторони, що беруть участь у протесті, або їх представники мають право бути присутніми у процесі заслуховування всіх показань свідків та задавати питання свідкам. Якщо мова йде про можливе порушення перегонових правил, представником судна має бути особа, що була на його борту під час інциденту. Свідків, якщо вони не є членами журі, запрошують тільки на час опитування.

5. Якщо будь-яка зі сторін, що бере участь у протесті на з'явилася на розгляд, журі, не дивлячись на це, може ухвалити рішення щодо протесту. У випадку відсутності на розгляді будь-якої зі сторін з поважної причини, журі має право повернутися до розгляду протесту.

6. Дійсність протесту. Журі має вирішити: чи відповідає протест всім вимогам. Якщо відповідає, протест оголошується дійсним, і журі має продовжити розгляд; якщо ні, він оголошується недійсним та відхиляється. Таке рішення може бути прийняте тільки після того, як протестуючій стороні буде надана можливість привести свідчення виконання всіх вимог.

7. Заслуховування показань. Під час розгляду протесту журі розбирає показання сторін, що беруть участь у протесті, їх свідків та будь-які інші показання, які вважає необхідними.

8. Будь-який член журі, арбітри, які спостерігали інцидент, мають право давати показання, їм можуть бути задані питання.

9. Член журі, що є зацікавленою стороною, не може брати участь у подальшому розгляді або ухваленні рішення, але може бути запрошений як свідок. Сторона, яка бере участь у протесті та вважає, що будь-який член журі є зацікавленою стороною, має висловити заперечення за першої нагоди.

10. В разі розгляду протесту корисними свідченнями можуть бути фотографії та відеозапис. Сторона, яка бере участь у протесті та представляє такі свідчення, відповідає за організацію їх перегляду. Журі зобов'язане урахувати їх обмеженість та звертати увагу на наступне:

- 1) відеозапис варто переглянути кілька разів, щоб витягти можливу інформацію;
- 2) зображення, зроблені камерою з одним об'єктивом, мало підходять для оцінки відстаней, а в разі використання телеоб'єктива – не підходять;
- 3) якщо камера знімала два перекритих судна під прямим кутом до їх курсу, неможливо визначити відстань між ними;
- 4) якщо камера була спрямована за курсом суден, неможливо визначити, чи були вони перекриті;
- 5) корисно ставити питання щодо місця знаходження камери під час зйомок.

29. Рішення за протестом

1. Установлення фактів. Журі має установити факти та на їх основі прийняти рішення. Рішення, прийняте журі щодо фактів, не може бути предметом апеляції.

2. Покарання та виправдання. Якщо журі, після встановлення фактів або діючи відповідно до вимог Правил, вирішить, що судно, що є стороною, яка бере участь у протесті, порушило будь-яке правило, або його дії викликали порушення правил іншими суднами, таке судно має бути дискваліфіковане, а судна, які були змушені порушити правила, мають бути виправдані. Така дискваліфікація має бути накладена незалежно від того, яке правило зазначалося у протесті в якості обґрунтування, та чи було згадано у протесті сторону, що визнана винною. Може бути дискваліфіковане протестуюче або третє судно, а судно, на яке був підписаний протест, виправдано.

3. Суддівська колегія може не робити контрольне обмірювання вітрил, виклавши у вітрильній інструкції порядок та час обмірювання в ході надходження протесту.

4. Рішення. Приймавши рішення, журі має негайно повідомити сторонам, які беруть участь у протесті:

- 1) установлені факти;
- 2) правило (або правила, які застосовані);
- 3) рішення та його обґрунтування.

30. Визначення результатів вітрильних перегонів

1. До підведення результатів кожної серії перегонів суддівська колегія має переконатися у тому, що учасники, які закінчили дистанцію, не порушили Правил.

2. Результати участі у вітрильних перегонах визначаються за найбільшою сумою очок з таблиць оцінок результатів вітрильних перегонів (Додатки 15-17), отриманих у двох кращих серіях з трьох. У випадку неможливості проведення трьох серій перегонів, результат визначається з фактичних проведених перегонів.

3. Відлік часу відставання виконується від першого прийнятого на фініші судна. Якщо судно фінішувало першим, але було дискваліфіковано, воно не йде до заліку.

4. В разі рівності результатів перевагу отримує команда, яка має кращий результат у гіршій заліковій серії перегонів.

XIV. Визначення результатів

1. Результати спортивних змагань визначаються окремо для чоловіків та жінок, юнаків та дівчат кожної вікової групи, мастерс.

2. Особиста та командна першість у триборстві, чотириборстві, п'ятиборстві визначається за найбільшою сумою очок, набраних спортсменом та командою у всіх дисциплінах програми.

3. Особиста та командна першість у двоборстві визначається за найменшим часом, набраним спортсменом та командою в двох дисциплінах, або найбільшою сумою очок, якщо одна з дисциплін - стрільба або вітрильні перегони.

4. Командна першість у веслуванні на шлюпках визначається за найменшим часом проходження відповідної дистанції у фінальному заїзді або за найбільшою дистанцією, пройденою за відповідний відрізок часу.

5. Командна першість у веслуванні на ергометрах визначається за найменшим часом проходження відповідної дистанції всіх членів команди або за найбільшою дистанцією, пройденою за відповідний відрізок часу всіма членами команди.

6. Особиста першість у веслуванні на ергометрах визначається за найменшим часом проходження відповідної дистанції або за найбільшою дистанцією, пройденою за відповідний відрізок часу.

7. Командна першість у вітрильних перегонах визначається за найбільшою сумою очок, отриманих у двох кращих серіях з трьох, вказаних у таблиці оцінок результатів. Або за найменшою сумою місць, які посіла команда у всіх серіях перегонів.

8. Якщо результат учасника (команди) відрізняється від табличного значення, очки зараховуються за найближчим більшим результатом.

9. Як в особистому, так і командному заліку, в разі рівності очок (часу) першість визначається за кращим результатом бігу, якщо результати бігу однакові, за вітрильним перегонами, якщо однакові – за веслувальними перегонами, за стрільбою та за плаванням.

10. Результати спортивних змагань можуть бути підставою для заліку виконання нормативів Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту, підтвердження наявних спортивних звань та спортивних розрядів.

XV. Адаптація ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування до повноцінного життя суспільства

1. Реалізація фізичних, психологічних, соціальних можливостей ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, систематизація заходів, спрямованих на відновлення та компенсацію функціональних можливостей організму для поліпшення фізичного та психологічного стану людини в процесі діяльності Федерації з подальшого розвитку виду спорту як суб'єкта сфери фізичної культури і спорту в сучасних умовах відбуватиметься з урахуванням спрямування зусиль на залучення визначених категорій населення до занять фізичною культурою та спортом.

2. Федерація в ході адаптації виду спорту до потреб ветеранів війни, осіб з інвалідністю відповідної нозології, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування ставить за мету сприяння інклюзії та інтеграції до повноцінного життя суспільства, фізичній, психологічній реабілітації, розвиток

можливостей до ведення самотійного способу життя, залученості до місцевої спільноти.

З цією метою забезпечуються належні та сприятливі умови для зміцнення громадського здоров'я шляхом використання оздоровчої рухової активності, розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем з комплексністю та невизначеністю умов, обґрунтовуються вибір та реалізація відповідних заходів для визначених категорій населення.

3. Спортивні заходи проводяться серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування.

Допуск до участі у спортивних заходах учасників визначених категорій населення відбувається за умови допуску лікаря до занять фізичною культурою та спортом з урахуванням обмежень до виконання фізичних вправ та наявності страхового полісу, дійсного на термін проведення заходу (умови договору страхування мають передбачати участь у спортивних заходах).

Допуск до спортивних заходів відбувається без урахування спортивних розрядів та звань.

4. Федерації беруть участь у створенні безперешкодного доступу учасників спортивних заходів до місць їх проведення, використання спортивних споруд, обладнання та інвентарю, що сприятиме фізкультурно-спортивній реабілітації осіб різного віку та статі.

5. Федерація, створюючи та забезпечуючи умови для адаптації ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, співпрацює з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

6. За результатами участі в спортивних заходах серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування спортивні розряди та звання не присвоюються.

7. Під час проведення спортивних заходів серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування класифікація команд відбувається відповідно нозологій спортсменів.

8. Команда рахується адаптивною у разі, якщо більше половини учасників команди з нозологіями.

9. Кожен учасник з нозологією оцінюється балами. Відсутність або парез кінцівок рахується відповідно:

нижня кінцівка вище коліна - 1 бал;

нижня кінцівка нижче коліна - 0,5 балів;

верхня кінцівка без прив'язування руки до весла - 1,5 бали;

верхня кінцівка, закріплена на веслі - 0,5 балів;

парез прямих м'язів спини та обох ніг (у веслуванні спортсмен пристібається під груди ременем, без можливості нахилу) - 3 бали.

10. Незначні травми, порушення зору або слуху не додають балів учаснику, але враховуються у класифікації учасника (команди), як адаптивного.

11. Якщо сума балів команди не є цілим значенням, округлення відбувається за правилами арифметики. У веслуванні бали стернового у суму не додаються.

12. У спортивних заходах серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування учасники або команди поділяються на категорії "Адаптивних спортсменів A_x ", де x - сума балів учасника або команди (A0, A1, A2 і т.д.).

13. У спортивних заходах серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування залік проводиться окремо у кожній категорії "Адаптивні спортсмени A_x ".

Директор

департаменту спорту

вищих досягнень

Оксана АНАСТАСЬЄВА

ПОГОДЖЕНО

Президент Федерації морських

багатоборств України

_____ Дмитро СТЕПНОВ

_____ 2025 р.

М.П.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	2
II. Спортивні змагання. Види та категорії.....	6
III. Організація спортивних змагань з морських багатоборств.....	9
1. Регламент проведення спортивних змагань	9
2. Обов'язки та права організатора спортивних змагань	9
3. Відкриття та закриття спортивних змагань	10
4. Брифінг.....	11
IV. Офіційні особи спортивних змагань.....	11
1. Суддівська колегія.....	11
2. Головна суддівська колегія.....	12
3. Головний суддя.....	13
4. Заступник головного судді.....	14
5. Заступник головного судді з організації та матеріально-технічного забезпечення	14
6. Заступник головного судді з медичного обслуговування – лікар.....	15
7. Головний секретар.....	15
8. Інші члени суддівської колегії	16
9. Суддя – начальник дистанції.....	16
10. Суддя при учасниках.....	16
11. Старший суддя з дисципліни.....	17
12. Суддя-інформатор	17
13. Суддівська бригада з плавання	17
14. Суддівська бригада з бігу	19
15. Суддівська бригада зі стрільби	21
16. Суддівська бригада з веслування.....	24
17. Суддівська бригада з вітрильних перегонів.....	27
18. Журі.....	29
V. Участь у спортивних змаганнях	29
1. Учасники спортивних змагань.....	29
2. Вікові категорії учасників спортивних змагань	30
3. Заявки на участь у спортивних змаганнях.....	30
4. Обов'язки представника (капітана) команди	30
5. Права та обов'язки учасників.....	31
VI. Антидопінговий контроль, страхівка та безпека.....	32
VII. Стягнення. Скарги. Протести	33
1. Стягнення, дискваліфікація.....	33
2. Скарги	33
3. Протести	34
4. Розгляд протестів	35
5. Рішення за протестом	36

VIII. Результати. Нагородження.....	36
1. Результати.....	36
2. Нагородження.....	37
IX. Загальні положення проведення дисципліни плавання	37
1. Умови проведення спортивних змагань з плавання.....	37
2. Старт.....	38
3. Проходження дистанції	38
4. Фініш.....	39
5. Визначення результатів	39
1. Умови проведення спортивних змагань з бігу	40
2. Спортивна форма учасників.....	41
3. Старт.....	41
4. Проходження дистанції	42
5. Фініш.....	43
6. Визначення результатів	43
XI. Загальні положення проведення дисципліни стрільби	43
1. Умови проведення спортивних змагань зі стрільби.....	43
2. Спортивна форма учасників.....	44
3. Заходи безпеки	44
4. Правила поведінки учасників та суддів під час виконання вправи.....	45
5. Правила виконання вправи	46
6. Порушення правил.....	47
7. Помилки.....	48
8. Несправність зброї.....	49
9. Несправність обладнання та перерви у стрільбі.....	49
10. Визначення результатів стрільби.....	50
XII. Загальні положення проведення дисципліни веслування	50
1. Умови проведення спортивних змагань з веслування	50
2. Вимір дистанції	51
3. Обладнання веслувальної дистанції.....	51
4. Заходи безпеки	52
5. Розподіл команд у заїздах та стартових місцях («водах»).....	52
6. Старт.....	52
7. Проходження дистанції	53
8. Навал	54
9. Фініш.....	54
10. Визначення результатів веслування	54
11. Контроль проходження дистанції в спортивних онлайн-змаганнях	55
12. Умови проведення веслування на ергометрах.....	55
13. Старт.....	56
14. Фініш.....	56
15. Визначення результатів веслування на ергометрі.....	56

XIII. Загальні положення проведення дисципліни вітрильних перегонів	57
1. Умови проведення вітрильних перегонів	57
2. Дистанція	58
3. Засоби безпеки	58
4. Вітрильницька інструкція	58
5. Надання допомоги	59
6. Принцип чесної боротьби	60
7. Засоби руху.....	60
8. Стартові сигнали	60
9. Припинення або скорочення перегонів.....	61
10. Початок та закінчення перегонів	61
11. Загальні обмеження	62
12. Правила розбіжності.....	62
13. Правила руху, коли судна перебувають на одному галсі.....	63
14. На одному галсі – до того, як судно зійшло зі стартової лінії	63
15. На одному галсі – після того, як судно зійшло зі стартової лінії	63
16. Інші обмеження дій підвітряного судна	64
17. Зміна галсу – повороти оверштаг та фордевінд.....	64
18. Огинання та проходження знаків та перешкод	64
19. Лавірування, вимога окликом місця для повороту оверштаг від перешкоди	66
20. На боці дистанції від стартової лінії.....	67
21. Судно, що поступається дорогою після навалу на знак	67
22. Проходження дистанції	67
23. Навал на знак.....	68
24. Визнання порушення та покарання.....	68
25. Протести	68
26. Вимога відновити результат	69
27. Дії журі.....	69
28. Розгляд протесту	70
29. Рішення за протестом	71
30. Визначення результатів вітрильних перегонів	72
XIV. Визначення результатів	72
XV. Адаптація ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування до повноцінного життя суспільства.....	73
Додатки.....	76